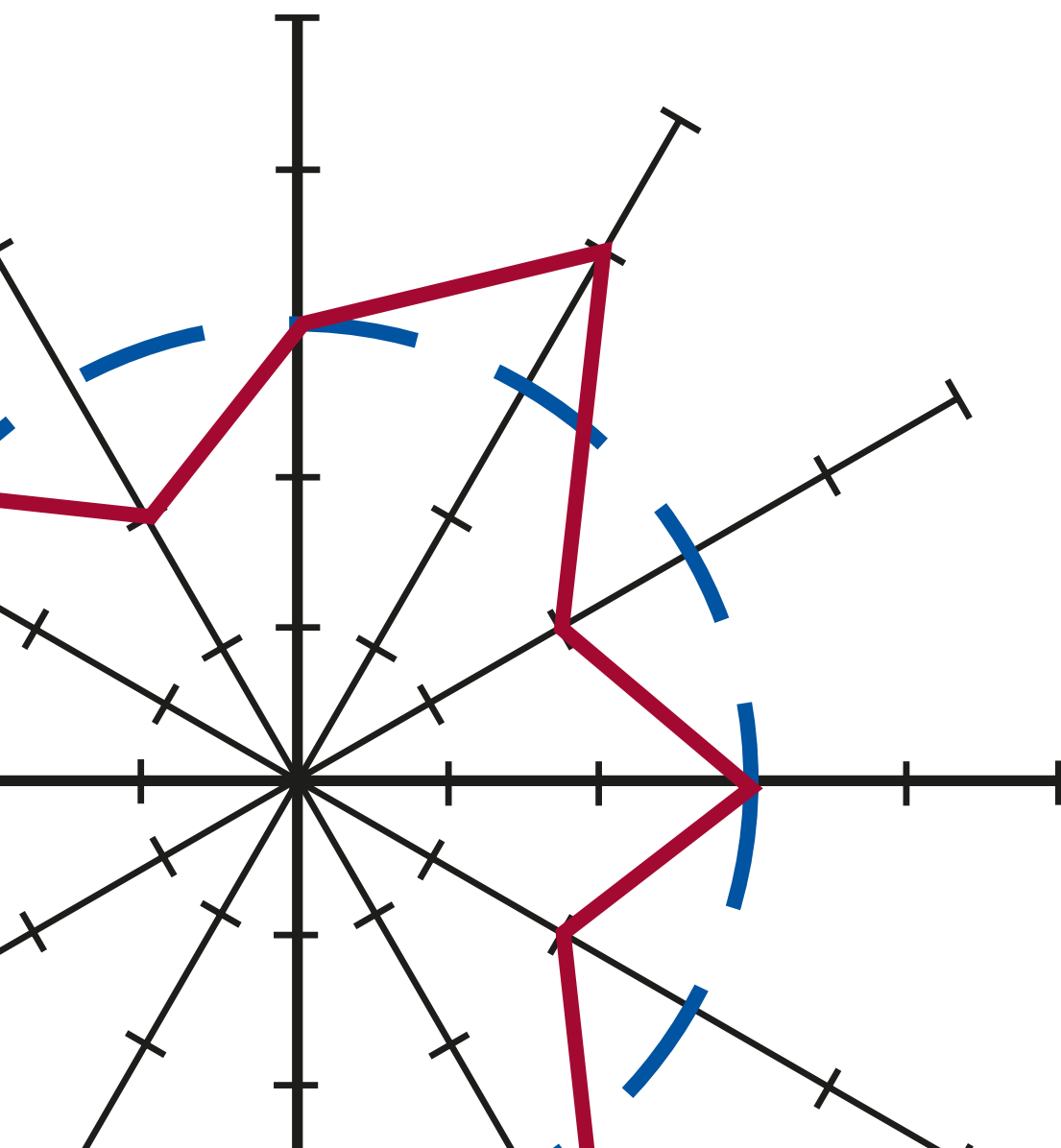

FINANSIELL PROFIL

MELLERUDS KOMMUN 2017–2019

En finansiell jämförelse av kommunerna
i Västra Götaland och Hallands län

KommunForskning
i Västsverige

Innehåll

Inledning – syfte med rapporten	3
Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län	4
Så tolkar du den finansiella profilen!	20
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	21
Finansiell profil över kommunen 2017–2019	22
Finansiella profiler 2019	28
Finansiella nyckeltal 2019	33

Inledning – syfte med rapporten

Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella analys som återfinns i årsredovisningen. Till skillnad från den typen av analys, som beskriver utvecklingen över tiden, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera hur de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till varandra under perioden 2017–2019.

Rapportens olika jämförelser görs både på traditionellt vis, men också i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att jämföra finansiella nyckeltal och sammanfattande finansiella perspektiv mellan kommunerna i länen och riket.

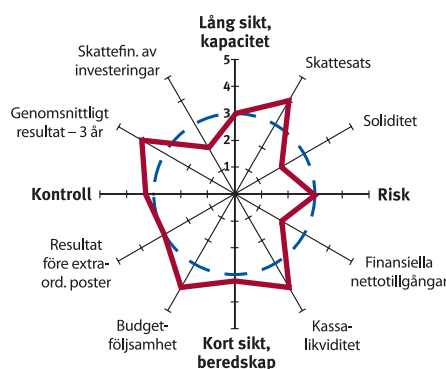
Profilen är konstruerad i form av ett polärdiagram. De innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal, som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. Profilens struktur och innehåll beskrivs närmare på sidorna 20–21.

Rapportens uppbyggnad

Inledningsvis i rapporten redovisas en finansiell analys av hur kommunerna i Västra Götaland och Halland har utvecklats finansiellt från 2017–2019. Analysen kretsar kring de finansiella nyckeltal som används i den finansiella profilen längre fram i rapporten. Här finns också tabeller som försöker beskriva starka och svaga finansiella sidor hos de olika kommunerna.

Efter det inledande avsnittet följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den.

Direkt efter beskrivningen av den finansiella profilen görs en analys av kommunens finansiella ställning och utveckling under perioden 2017–2019. Den fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot övriga kommuner i Västra Götaland och Halland. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av den finansiella profil som tidigare har beskrivits. Målsättningen med avsnittet är att detaljerat belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen i förhållande både till god ekonomisk hushållning och övriga kommuner i länen.

Därefter följer en sida med en redovisning av kommunens finansiella profiler, både när det gäller i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Halland, men också i förhållande till riket. Skälet till att två olika typer av finansiella profiler redovisas, är att det egentligen inte är helt rättvisande att bara konstruera finansiella profiler som beskriver hur kommunerna i Västra Götaland och Halland befinner sig i förhållande till varandra. Därför kompletteras de med finansiella profiler som jämförs mot de cirka 150 kommuner i de län eller grupper som i dagsläget använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör som tidigare nämnts statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

Sedan följer en redovisning av samtliga Västra Götalands och Hallands kommuners finansiella profiler för 2019. Därefter redovisas ett antal finansiella nyckeltal för 2019 sorterad per kommun i bokstavsordning.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

Drygt 70% av kommunerna i länen försvagade sin resultatnivå mellan 2017 till 2019. Förklaringen var en vikande ökningstakt av skatteintäkter och minskade exploaterings- och försäljningsintäkter. Till detta skall läggas att kostnaderna för verksamheten fortsatte att öka på grund av förändringar i demografin. Kommunernas genomsnittliga resultat i förhållande till verksamhetens kostnader försvagades mellan 2017 och 2019 med 1,4 procentenheter och uppgick till 1,4% under 2019. Resultatnivån under perioden innebar att kommunerna i genomsnitt inte kunde finansiera sina relativt höga investeringsvolymerna med skatteintäkter. Detta bidrog till en ökad skuldsättning och minskad likviditet i många av kommunerna.

Syfte med denna analys är att kortfattat beskriva den genomsnittliga finansiella utvecklingen och ställningen under perioden 2017-2019 bland de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län. Analysen ska ses som ett komplement till den finansiella profil som presenteras längre fram i denna rapport.

Resultat före extraordinära poster förbättrades under perioden

Kommuner och landsting ska sedan 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens bruttokostnader ligga mellan 2-3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en kommun av att finansiera större delen av sin tillgångsökning med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella kort- och långsiktiga handlingsberedskap. För expansiva kommuner med stora investeringar bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska bibehållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1-2% i resultat.

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i länen uppgick till 2,8% under 2017. Under 2018 och 2019 försvagades det till 1,4%. Det innebar en försvagning med 1,4 procentenheter om 2017 och 2019 jämförs med varandra. Det som var positivt är att resultatnivån mellan 2018 och 2019 förblev oförändrad på 1,4%.

En viktig förklaring till det försvagade resultatet under perioden i länen var en vikande ökningstakt av skatteintäkter och minskade exploaterings- och försäljningsintäkter. Verksamhetens kostnader fortsatte att öka på grund av förändringar i demografin. I takt med både minskade intäkter, ökade kostnader och en allt högre investeringsvolym har kommunernas ekonomi i genomsnitt försvagats under perioden. Variationen är dock stor.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2019 redovisade Strömstad med 7,4%, följt av Mölndal med 6,6% samt Ale med 4,6%. Därefter följde Halmstad med 4,3% samt Skövde med 4,0%. Alla de uppräknade kommunerna, förutom Strömstad, var nya i toppen jämfört med 2018.

Totalt redovisade 33% av kommunerna ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader, vilket, som tidigare nämnts, torde vara en nivå som långsiktigt kan betraktas som en gräns för god ekonomisk hushållning. Detta var en klar försvagning jämfört med 2017, då 70% av kommunerna låg över 2%. Under 2018 var det 32% av kommunerna som låg över 2%.

Svagast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2019 redovisade Färgelanda med -3,5%, vilka följdes av Gullspång med -3,4% samt Dals-Ed och Bengtsfors med -2,4%. Det var 15% av kommunerna i länen som redovisade negativt resultat under 2019. Det var samma som under 2018, men försvagning jämfört 2017.

Det kan också konstateras att nästan 45% av kommunerna låg under 1% i resultat under 2019, vilket inte är ett resultat som långsiktigt uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning. För enstaka år kan det vara acceptabelt, men det är ett för lågt resultat över en längre period.

Den genomsnittliga resultatnivån i länen under de tre senaste åren mellan 2017 och 2019 låg på 1,9% per år, vilket ligger på gränsen till att betraktas som god ekonomisk hushållning ur ett generellt perspektiv, nämligen att skatteintäkterna över en längre tidsperiod klarar av att finansiera merparten av kommunernas investeringar. Konsekvensen blir att kommunernas skuldsättning begränsas och framtida finansiellt handlingsutrymme ökar. Nivån på 1,9% är dock ett medelvärde för länen. När det gäller den genomsnittliga resultatnivån och även övriga nyckeltal i rapporten är variationen stor bland kommunerna i länen. Det skall man vara medveten om, när genomsnittet studeras i rapporten.

Det var Strömstad och Göteborg som under perioden uppvisade starkast genomsnittligt resultat under de tre senaste

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2017	2018	2019	Snitt 17-19	Förändr 17-19
Strömstad	3,4	3,1	7,4	4,6	4,0
Mölnadal	2,7	1,6	6,6	3,6	3,9
Ale	2,0	2,0	4,6	2,9	2,6
Halmstad	3,5	0,8	4,3	2,9	0,8
Skövde	1,4	0,4	4,0	1,9	2,6
Partille	8,5	1,0	3,9	4,5	-4,6
Göteborg	5,6	4,5	3,7	4,6	-1,9
Munkedal	6,5	1,6	3,7	3,9	-2,8
Ulricehamn	5,0	2,2	3,5	3,6	-1,5
Tibro	4,2	2,0	3,5	3,2	-0,7
Härryda	3,2	0,7	3,3	2,4	0,1
Varberg	1,3	3,0	2,9	2,4	1,6
Grästorp	3,1	1,5	2,9	2,5	-0,2
Stenungsund	3,6	3,0	2,8	3,1	-0,8
Kungälv	1,1	1,5	2,8	1,8	1,7
Kungsbacka	2,5	2,0	2,6	2,4	0,1
Alingsås	3,7	1,5	2,6	2,6	-1,1
Mark	3,7	1,5	2,0	2,4	-1,7
Orust	3,8	4,7	1,9	3,5	-1,9
Karlsborg	4,4	2,5	1,9	2,9	-2,5
Lerum	1,1	1,5	1,9	1,5	0,8
Svenljunga	0,9	2,6	1,7	1,7	0,8
Falköping	4,4	0,8	1,7	2,3	-2,7
Götene	0,5	3,6	1,6	1,9	1,1
Hjo	2,0	2,2	1,4	1,9	-0,6
Vara	0,3	0,6	1,4	0,8	1,1
Vänersborg	2,7	0,2	1,3	1,4	-1,4
Borås	2,6	4,0	1,2	2,6	-1,4
Lysekil	1,1	1,8	1,2	1,4	0,1
Lidköping	1,9	3,1	1,1	2,0	-0,8
Mariestad	1,0	1,5	1,0	1,2	0,0
Sotenäs	1,5	1,5	1,0	1,3	-0,5
Herrljunga	3,8	-0,4	1,0	1,5	-2,8
Trollhättan	2,3	-0,3	0,9	1,0	-1,4
Laholm	1,8	1,5	0,8	1,4	-1,0
Mellerud	3,7	0,7	0,7	1,7	-3,0
Tranemo	2,5	0,5	0,7	1,2	-1,8
Tjörn	2,3	0,7	0,6	1,2	-1,7
Essunga	2,6	0,5	0,5	1,2	-2,1
Öckerö	0,6	-0,5	0,5	0,2	-0,1
Tidaholm	1,8	1,9	0,4	1,4	-1,4
Tanum	1,7	0,7	0,4	0,9	-1,3
Bollebygd	5,9	4,5	0,3	3,6	-5,6
Falkenberg	3,3	2,0	0,2	1,8	-3,1
Uddevalla	2,3	1,0	0,2	1,2	-2,1
Ämål	2,1	-0,2	0,1	0,7	-2,0
Värgårda	2,9	2,9	0,0	1,9	-2,9
Skara	1,7	0,0	-0,2	0,5	-1,9
Hylte	2,7	-1,6	-0,7	0,1	-3,4
Lilla Edet	2,9	0,8	-1,6	0,7	-4,5
Töreboda	1,7	0,7	-1,7	0,2	-3,4
Dals-Ed	4,2	-0,8	-2,4	0,3	-6,6
Bengtstors	1,4	-0,9	-2,4	-0,6	-3,8
Gullspång	2,1	-0,9	-3,4	-0,7	-5,5
Färgelanda	2,7	1,0	-3,5	0,1	-6,2
Medel	2,8	1,4	1,4	1,9	-1,3

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader.

åren med i genomsnitt med 4,6% per år. Därefter följde Partille med 4,5%, som i sin tur följdes av Munkedal, Mölnadal, Bollebygd, Ulricehamn, Orust, Tibro, Stenungsund, Karlsborg, Ale, Halmstad, Alingsås Borås och Grästorp. Alla dessa kommuner redovisade ett genomsnittligt resultat per år som var högre än 2,5%, vilket är ett resultat som kan anses uppfyller kriterierna för god ekonomisk hushållning.

Den kommun som uppvisade svagast genomsnittligt resultat före extraordinära poster mellan 2017 till 2019 var Gullspång med -0,7% per år. Näst svagast resultat redovisade Bengtstors med 0,6%, vilka följdes av Färgelanda och Hylte med 0,5%. Tanum, Vara, Lilla Edet, Ämål, Skara, Dals-Ed, Töreboda och Öckerö låg under 1% i resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, vilket är ett för lågt genomsnittligt resultat över en längre tidsperiod. Speciellt med tanke på att det genomsnittliga resultat i länen under perioden var 1,9% per år.

De kommuner som förbättrade sitt resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader mellan 2017 och 2019 mest var Strömstad med 4,0 procentenheter och Mölnadal med 3,9 procentenheter. Större än 1,5 procentenheters förbättring av resultatet redovisade också Skövde, Ale, Kungälv och Varberg. Många kommuner påverkas dock av stora engångsposter och därför är värdena inte helt lätta att tolka.

Av Västra Götaland och Hallands kommuner redovisade 24% av kommunerna en positiv utveckling av resultat före extraordinära poster mellan 2017 och 2019. Återigen bör poängteras att perioden störs av jämförelsemässigt av engångsposter, främst i form av engångsintäkter.

Konstant investeringsvolym

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis kassalikviditet, soliditet och finansiella nettotillgångar.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5–10 år, runt 8–12% när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götalands och Hallands län förblev konstant under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länen ett genomsnitt på 12% under samtliga tre år. Det innebar förstås en genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år under perioden.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2017 och 2019 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län innebar att länen ligger lite högre än många andra län eller kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 9–10% per år. Generellt är det så att kommunerna kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym än snittet i riket. Detta märks bland annat i Stockholmsregionen där genomsnittet låg på drygt 14% per år mellan 2017 till 2019.

Den kommun som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader mellan 2017 och 2019 var Kungälv med i genomsnitt höga 31% per år. Därefter följde Strömstad med

Investeringsvolym 2017–2019 *

Procent	2017	2018	2019	Snitt 17–19
Kungälv	46	33	14	31
Strömstad	20	40	24	28
Skövde	30	26	21	26
Dals-Ed	37	15	13	22
Lidköping	25	23	17	22
Vårgårda	15	22	22	20
Falköping	17	18	23	19
Halmstad	14	21	22	19
Kungsbacka	15	18	22	18
Tanum	10	15	27	17
Vara	11	20	18	16
Mölnadal	15	18	15	16
Varberg	15	16	17	16
Göteborg	12	16	19	16
Mellerud	9	14	22	15
Falkenberg	11	18	14	14
Mariestad	19	12	11	14
Tibro	8	12	20	13
Härryda	16	11	11	13
Ale	8	11	17	12
Grästorp	16	9	11	12
Gullspång	9	19	8	12
Lerum	11	11	14	12
Mark	10	10	16	12
Stenungsund	11	9	15	12
Laholm	7	15	12	11
Tidaholm	3	12	19	11
Borås	8	14	10	11
Töreboda	9	10	13	11
Uddevalla	6	10	15	10
Bengtstors	14	12	4	10
Skara	11	7	12	10
Svenljunga	7	15	8	10
Tranemo	11	7	12	10
Vänersborg	10	10	10	10
Bollebygd	14	10	5	10
Ulricehamn	11	7	11	10
Herrljunga	9	11	8	9
Hylte	10	11	7	9
Orust	10	7	11	9
Hjo	12	8	6	9
Götene	9	5	10	8
Tjörn	9	6	8	8
Färgelanda	4	12	5	7
Munkedal	9	5	7	7
Sotenäs	8	7	6	7
Öckerö	7	6	7	7
Essunga	10	3	5	6
Lysekil	6	7	5	6
Alingsås	6	5	6	6
Lilla Edet	5	5	4	5
Trollhättan	5	5	4	5
Karlsborg	4	4	4	4
Åmål	4	5	3	4
Partille	5	1	5	4
Medel	12	12	12	12

* Investeringar relaterat till verksamhetens nettokostnader

28%, Skövde med 26%, Dals-Ed och Lidköping med 22% och Vårgårda med 21% per år. Under perioden var 67% av kommunerna i länen som investerade högre än 10% per år. Det är ett högt värde historiskt sett.

De kommuner som investerade minst under perioden var Karlsborg, Lilla Edet, Partille, Trollhättan och Åmål med 5% till 4% i snitt per år. Bland kommuner med låg investerings-

volym finns sådana som har sin fastighetsförvaltning och annan investeringsintensiv verksamhet i bolagsform, med det finns också kommuner som på grund av det ekonomiska läget har dragit ner på sina investeringar.

Försvagad skattefinansieringsgrad av investeringar

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga skattefinansieringsgrad av årets investeringar försvagades under perioden. Under 2017 kunde kommunerna i länen i genomsnitt finansiera 85% av årets investeringar med skatteintäkter. Under 2018 försvagades nyckeltalet till 64%, för att under 2019 minska ytterligare till 57%. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för länen uppgick till 69% per år under den studerade perioden. Det innebar att kommunerna i länen under perioden inte kunde finansiera samtliga sina investeringar med de skatteintäkter som fanns kvar när den löpande driften var finansierad. Detta innebar bland annat att kommunernas i länen genomsnittliga finansiella nettotillgångar sjönk under perioden.

Spridningen var dock stor bland kommunerna i länen. Det var dock nästan 87% av kommunerna som under perioden var tvungna att finansiera en del av sina investeringar via ökad skuldsättning och/eller minskade likvida medel. I många fall används också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar för att finansiera investeringar.

Skattefinansieringsgraden varierar liksom övriga nyckeltal kraftigt mellan olika kommuner i länen. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre

Skattefinansieringsgrad av investeringarna *

Procent	2017	2018	2019	Snitt 17-19
Partille	305	200	146	217
Karlsborg	224	167	138	176
Munkedal	140	119	112	124
Essunga	85	181	88	118
Orust	107	166	77	117
Sotenäs	97	109	112	106
Alingsås	127	90	95	104
Bollebygd	82	104	101	96
Ulricehamn	94	96	87	92
Tidaholm	195	55	25	92
Stenungsund	92	101	59	84
Götene	39	160	52	84
Ale	105	76	66	82
Lysekil	83	77	86	82
Hjo	56	90	93	80
Tjörn	87	84	65	79
Tranemo	86	90	58	78
Åmål	122	39	71	77
Härryda	62	66	96	75
Göteborg	98	66	54	73
Borås	84	66	59	70
Grästorp	56	67	72	65
Mölnadal	57	42	96	65
Färgelanda	172	37	-17	64
Trollhättan	93	29	70	64
Hylte	91	30	69	63
Tibro	103	47	39	63
Lilla Edet	117	62	6	62
Herrljunga	93	29	61	61
Uddevalla	110	47	23	60
Tanum	94	56	29	60
Vänersborg	76	39	53	56
Halmstad	76	34	53	54
Mark	76	48	38	54
Lerum	55	59	47	54
Kungsbacka	65	48	43	52
Mellerud	96	37	22	52
Öckerö	56	44	56	52
Skara	51	63	33	49
Varberg	39	54	53	49
Svenljunga	59	35	51	48
Falkenberg	74	37	33	48
Mariestad	27	58	55	47
Laholm	73	30	35	46
Strömstad	44	22	68	45
Falköping	65	34	33	44
Lidköping	32	44	48	41
Skövde	28	29	64	40
Töreboda	66	44	11	40
Vara	58	27	35	40
Bengtstors	51	31	35	39
Kungälv	15	22	74	37
Vårgårda	56	38	17	37
Gullspång	64	8	-14	19
Dals-Ed	31	15	9	18
Medel	85	64	57	69

* Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar relaterat till årets investeringar med avdrag för försäljningsinkomster.

tidspann för att några slutsatser ska kunna dras. Enskilda år kan variera kraftigt, speciellt i mindre kommuner, eftersom investeringar i fastigheter och anläggningar där slår hårdare mot nyckeltalet.

Med tanke på ovanstående är det mer intressant att studera hela perioden än att fokusera på enskilda år i analysen. Starkast genomsnittlig skattefinansieringsgrad mellan 2017 till 2019 hade Partille, Karlsborg, Munkedal, Essunga,

Orust, Sotenäs och Alingsås med ett genomsnittligt års snitt på över 100%. De flesta av dessa kommuner hade dock en investeringsnivå som var klart lägre än genomsnittet i länen. Flertalet låg mellan 3% till 7% i förhållande till nettokostnaderna, jämfört med snittet för länen som låg på 12%. Många av dessa kommuner har sin investeringstunga verksamhet i bolagsform.

Svagast skattefinansieringsgrad redovisade Skövde, Töreboda, Vara, Bengtstors, Kungälv, Vårgårda, Gullspång och Dals-Ed. Dessa kommuner låg på eller under 40% i genomsnitt mellan 2017 och 2019. De flesta av dessa kommuner hade en högre investeringsvolym än snittet i länen, vilket till viss del förklarar den lägre skattefinansieringsgraden av investeringarna.

Förbättrad soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel i form av eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används ”soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser låg under 2017 på 19%. Under 2018 förbättrades den med 1 procentenhet till 20%, för att under 2019 ytterligare stiga med 1 procentenhet till 21%. En total förbättring med 2 procentenheter under perioden från 19% till 21%. Ett viktigt skäl till förbättringen under perioden var, förutom en relativt god skattefinansieringsgrad av investeringarna, att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen minskade.

Starkast soliditet under 2019 redovisade Halmstad med 64%, Mölnadal med 46%, följd av Mark med 45%, Ulricehamn med 42% samt Herrljunga med 41%.

Svagast soliditet under 2019 uppvisade Lilla Edet med -21% och Gullspång med -20%. Tredje svagast soliditet redovisade Färgelanda med -7%. Dessa tre kommuner följdes av Lysekil med -4% samt Åmål och Mariestad med -3%. Totalt 10% av kommunerna i länen redovisade en negativ soliditet när samtliga pensionsförpliktelser inkluderas i måttet. Jämfört med 2018 var detta en förbättring med 1 procentenhet. och jämfört med 2017 var det en förbättring med 2 procentenheter.

Störst förbättring under perioden av soliditeten redovisade Götene, Partille, Sotenäs, Lidköping, Munkedal och Lysekil. Alla låg över 6 procentenheter i förbättring. Några av dessa kommuner ökade dock sin soliditet på grund av större realisationsvinster. Vissa har också relativt låga soliditetsnivåer, vilket gör att det blir lättare att göra en större procentuell ökning.

Soliditet är dock svår att jämföra mellan kommuner, då bland annat en eventuell upplåning som vidareutlånas till kommunala bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Vidare påverkas också soliditetsmättet av vilka olika organisationslösningar kommunerna valt bland annat för sina kommunala bolag.

Soliditet *

Procent	2017	2018	2019	Förändr 17-19
Halmstad	64	64	64	0
Mölnadal	44	44	46	2
Mark	43	43	45	2
Ulricehamn	38	40	42	4
Herrljunga	40	40	41	1
Lidköping	32	31	39	7
Partille	29	30	39	10
Tidaholm	38	39	39	1
Sotenäs	29	36	38	9
Tibro	35	37	37	2
Härryda	29	29	31	2
Laholm	27	29	31	4
Strömstad	28	25	30	2
Essunga	25	26	28	3
Götene	16	21	27	11
Kungsbacka	29	28	27	-2
Skövde	28	27	27	-1
Trollhättan	28	28	26	-2
Bollebygd	20	23	25	5
Karlsborg	19	23	25	6
Svenljunga	19	22	25	6
Tranemo	22	24	25	3
Ale	19	20	24	5
Vara	32	26	24	-8
Varberg	24	24	24	0
Hjo	20	23	23	3
Borås	23	22	22	-1
Töreboda	21	22	22	1
Lerum	18	20	21	3
Falkenberg	22	22	19	-3
Vänersborg	18	18	19	1
Göteborg	15	16	17	2
Dals-Ed	19	18	16	-3
Munkedal	9	13	16	7
Stenungsund	11	14	16	5
Alingsås	13	14	15	2
Falköping	15	14	15	0
Skara	14	15	15	1
Mellerud	14	15	14	0
Tanum	14	14	14	0
Grästorp	8	10	13	5
Värgårda	14	14	13	-1
Öckerö	12	12	13	1
Bengtstors	15	14	12	-3
Uddevalla	12	13	12	0
Kungälv	9	9	11	2
Tjörn	7	8	10	3
Hylte	5	3	3	-2
Orust	-5	4	1	6
Mariestad	-6	-3	-1	5
Åmål	-4	-4	-1	3
Lysekil	-11	-7	-4	7
Färgelanda	-4	-1	-7	-3
Gullspång	-15	-16	-20	-5
Lilla Edet	-21	-19	-21	0
Medel	19	20	21	2

* Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt.

Försvagad kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. I detta nyckeltal relateras kommunens omsättningstillgångar, som ska omsättas inom ett år, till de skulder som ska omsättas inom ett år. Kassalikviditeten bör aldrig analyseras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är

ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Nyckeltalet innefattar inte exploateringsstillgångar samt lager och förråd.

Länens genomsnittliga kassalikviditet försvagades mellan 2017 och 2019 med 17 procentenheter från 119% till 102%. Ett värde på 102% under 2019 innebar att kortfristiga fordringar och likvida medel översteg kortfristiga skulder. Den genomsnittliga nivån på kassalikviditeten i länen är mer än tillfredsställande ur

Kassalikviditet

Procent	2017	2018	2019	Förändr 17-19
Lidköping	731	736	843	112
Alingsås	548	285	512	-36
Skövde	267	244	292	25
Tibro	206	181	201	-5
Halmstad	269	211	168	-101
Mark	171	143	133	-38
Tjörn	114	102	126	12
Partille	186	205	125	-61
Sotenäs	78	124	125	47
Trollhättan	80	76	117	37
Karlsborg	123	135	112	-11
Bollebygd	113	121	107	-6
Munkedal	105	105	105	0
Öckerö	128	102	105	-23
Grästorp	94	114	104	10
Mölnadal	103	73	96	-7
Åmål	113	98	95	-18
Mellerud	93	63	87	-6
Laholm	138	98	84	-54
Götene	101	102	83	-18
Orust	105	85	82	-23
Skara	80	75	81	1
Essunga	72	79	78	6
Strömstad	92	71	73	-19
Tanum	97	87	73	-24
Lysekil	86	75	72	-14
Härryda	49	66	71	22
Tranemo	86	71	71	-15
Lerum	93	112	69	-24
Ulricehamn	72	90	68	-4
Ale	71	70	67	-4
Svenljunga	83	69	67	-16
Tidaholm	139	116	67	-72
Bengtstors	89	83	66	-23
Herrljunga	105	75	66	-39
Dals-Ed	115	77	61	-54
Vänersborg	64	46	60	-4
Göteborg	103	57	59	-44
Hylte	111	80	59	-52
Kungsbacka	70	58	57	-13
Stenungsund	58	39	57	-1
Kungälv	60	68	54	-6
Mariestad	44	35	52	8
Lilla Edet	95	66	50	-45
Vara	81	37	47	-34
Värgårda	47	51	47	0
Falkenberg	35	33	42	7
Falköping	35	53	41	6
Färgelanda	123	84	40	-83
Borås	54	47	39	-15
Hjo	60	50	39	-21
Gullspång	94	64	38	-56
Varberg	47	50	32	-15
Uddevalla	77	46	31	-46
Töreboda	81	62	25	-56
Medel	119	103	102	-17

* Omsättningstillgångar exklusive förråd i relation till kortfristiga skulder.

risk-synpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. En tumregel är att om en kommun hamnar under 60% måste kommunen ibland nyttja en eventuell checkkredit, d v s låna kortsiktigt. Kommunen blir då mer känslig för eventuella snabba ränteförändringar.

Kassalikviditeten varierade i länen mellan 843% och 25%. Starkast kassalikviditet under 2019 hade Lidköping med 843%, därefter följde Alingsås med 512%, Skövde med 292%, Tibro med 201% och på femte plats kom Halmstad med 168%.

Svagast likviditet under 2019 redovisade Töreboda med 25%, Uddevalla med 31%, Varberg med 32% och Gullspång med 38%. Kommuner med låg likviditet kan dock medvetet ha valt att ligga på en lägre nivå och komplettera med upplåning i någon form av kortfristig lånekredit. Därför är det viktigt att kommunens likviditet studeras ihop med soliditeten, eftersom likviditeten kan förbättras via upplåning eller försvagas via att amorteringar görs på kommunens skulder. Detta påverkar kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men påverkar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen i form av soliditeten.

Försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla de finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens bruttokostnader för att en jämförelse ska kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”. I måttet elimineras också vidareutlåning inom kommunkoncernen. Genom att analysera finansiella nettotillgångar tillsammans med soliditet och kassalikviditet får man en bra bild av kommunernas finansiella handlingsutrymme.

De genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens bruttokostnader i länen försvagades under perioden med 8 procentenheter från -13% till -21%. En stor förklaring till detta, var en ökad investeringsvolym i ett antal kommuner som inte kunde finansieras med skatteintäkter eller försäljningsinkomster, utan fick finansieras via likvida medel och/eller ökade skulder.

Starkast värde under 2019 när det gäller finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader redovisade Lidköping med 35%, Trollhättan med 28%, följda av Alingsås med 25%. Fjärde starkast var Ulricehamn med 16%. Positiva värden avseende finansiella nettotillgångar redovisades av 20% av kommunerna. Detta var en minskning med 2018, då 25% av kommunerna redovisade positiva värden.

Kommuner med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men den finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Finansiella nettotillgångar *

Procent	2017	2018	2019	Förändr 17-19
Lidköping	23	14	35	12
Trollhättan	32	28	28	-4
Alingsås	28	28	25	-3
Ulricehamn	13	12	16	3
Laholm	28	19	15	-13
Herrljunga	23	16	14	-9
Halmstad	33	21	13	-20
Partille	7	8	12	5
Tibro	25	19	9	-16
Mark	12	7	4	-8
Karlsborg	-4	-2	0	4
Åmål	2	0	-1	-3
Borås	5	2	-2	-7
Götene	1	0	-3	-4
Mölnadal	4	-3	-3	-7
Essunga	-5	-4	-4	1
Sotenäs	-7	-7	-5	2
Svenljunga	5	-2	-5	-10
Öckerö	-1	-3	-5	-4
Munkedal	1	-9	-8	-9
Lysekil	-8	-9	-9	-1
Töreboda	-8	-11	-14	-6
Uddevalla	-5	-9	-17	-12
Skara	-14	-17	-19	-5
Tidaholm	-5	-9	-20	-15
Ale	-20	-20	-23	-3
Varberg	-3	-10	-23	-20
Bollebygd	-29	-26	-24	5
Vara	-5	-16	-24	-19
Vänersborg	-18	-22	-25	-7
Gullspång	-8	-21	-27	-19
Grästorps	-25	-27	-28	-3
Hjo	-24	-24	-28	-4
Lilla Edet	-26	-29	-32	-6
Falkenberg	-17	-26	-33	-16
Härryda	-37	-34	-33	4
Hylte	-28	-32	-34	-6
Bengtstors	-24	-29	-36	-12
Göteborg	-28	-32	-36	-8
Dals-Ed	-18	-30	-37	-19
Strömstad	-10	-31	-37	-27
Tjörn	-36	-36	-37	-1
Lerum	-32	-34	-38	-6
Mellerud	-21	-27	-38	-17
Stenungsund	-37	-35	-38	-1
Tranemo	-36	-36	-39	-3
Värgårda	-16	-28	-40	-24
Kungsbacka	-27	-37	-46	-19
Falköping	-36	-37	-50	-14
Mariestad	-47	-48	-51	-4
Färgelanda	-43	-50	-53	-10
Orust	-71	-64	-68	3
Skövde	-53	-63	-68	-15
Tanum	-60	-64	-78	-18
Kungälv	-73	-89	-93	-20
Medel	-13	-18	-21	-8

* Se beskrivning sidan 21.

Svagast värde avseende finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader under 2019 uppvisade Kungälv med -93%, följd av Tanum med -78%, Skövde med -68%. Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller det att de har stora andelar av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar. Detta gäller Tanum och Skövde.

Primärkommunal skattesats

Procent	2017	2018	2019	Förändr 17-19
Munkedal	23,63	23,63	23,63	0,00
Orust	23,61	23,61	23,36	-0,25
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	0,00
Bengtstors	22,92	22,92	22,92	0,00
Mellerud	22,60	22,60	22,60	0,00
Gullspång	22,49	22,49	22,49	0,00
Lysekil	22,46	22,46	22,46	0,00
Åmål	22,46	22,46	22,46	0,00
Lilla Edet	22,37	22,37	22,37	0,00
Svenljunga	21,90	22,35	22,35	0,45
Färgelanda	22,26	22,26	22,26	0,00
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	0,00
Uddevalle	22,16	22,16	22,16	0,00
Götene	21,77	21,77	22,12	0,35
Tidaholm	22,07	22,07	22,07	0,00
Sotenäs	21,99	21,99	21,99	0,00
Herrljunga	21,94	21,94	21,94	0,00
Strömstad	21,91	21,91	21,91	0,00
Ale	21,87	21,87	21,87	0,00
Vara	21,77	21,77	21,77	0,00
Tjörn	21,71	21,71	21,71	0,00
Stenungsund	21,64	21,64	21,64	0,00
Falköping	21,60	21,60	21,60	0,00
Bollebygd	21,59	21,59	21,59	0,00
Essunga	21,57	21,57	21,57	0,00
Grästorp	21,57	21,57	21,57	0,00
Hjo	21,57	21,57	21,57	0,00
Tanum	21,56	21,56	21,56	0,00
Trollhättan	21,56	21,56	21,56	0,00
Tranemo	21,50	21,50	21,50	0,00
Hylte	21,45	21,45	21,45	0,00
Kungälv	21,44	21,44	21,44	0,00
Alingsås	21,36	21,36	21,36	0,00
Kungsbacka	21,33	21,33	21,33	0,00
Karlsborg	21,32	21,32	21,32	0,00
Borås	21,31	21,31	21,31	0,00
Lidköping	21,26	21,26	21,26	0,00
Mariestad	21,26	21,26	21,26	0,00
Töreboda	21,22	21,22	21,22	0,00
Mark	21,21	21,21	21,21	0,00
Tibro	21,21	21,21	21,21	0,00
Värgårda	21,21	21,21	21,21	0,00
Öckerö	21,21	21,21	21,21	0,00
Göteborg	21,12	21,12	21,12	0,00
Falkenberg	21,10	21,10	21,10	0,00
Skara	21,10	21,10	21,10	0,00
Ulricehamn	21,05	21,05	21,05	0,00
Halmstad	20,98	20,98	20,98	0,00
Skövde	20,86	20,86	20,86	0,00
Lerum	20,65	20,65	20,65	0,00
Härjedalen	20,62	20,62	20,62	0,00
Laholm	20,58	20,58	20,58	0,00
Varberg	20,33	20,33	20,33	0,00
Mölndal	20,26	20,26	20,26	0,00
Partille	19,96	19,96	19,96	0,00
Medel	21,62	21,62	21,63	

Skattesatsen ökade marginellt under perioden

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade marginellt under 2017 till 2019 med 1 öre från 21,62 kronor till 21,63

Borgensåtagande *

Procent	2017	2018	2019	Förändr 17-19
Trollhättan	151	170	190	39
Strömstad	132	139	141	9
Åmål	129	125	130	1
Sotenäs	78	116	122	44
Partille	77	121	119	42
Öckerö	111	103	100	-11
Lysekil	85	86	98	13
Mölndal	90	95	97	7
Laholm	45	64	79	34
Götene	47	72	68	21
Halmstad	62	63	68	6
Karlsborg	60	68	68	8
Lilla Edet	68	71	66	-2
Svenljunga	66	67	66	0
Tjörn	65	65	65	0
Herrljunga	64	61	62	-2
Dals-Ed	63	62	60	-3
Kungsbacka	55	56	58	3
Vänersborg	46	51	57	11
Essunga	54	53	54	0
Grästorp	48	51	54	6
Töreboda	37	39	53	16
Tibro	53	52	52	-1
Gullspång	47	52	51	4
Mariestad	39	44	51	12
Mark	45	49	51	6
Tanum	42	45	48	6
Munkedal	41	43	46	5
Bollebygd	48	45	41	-7
Färgelanda	40	41	39	-1
Orust	39	38	39	0
Tidaholm	36	34	34	-2
Hjo	25	25	33	8
Värgårda	30	35	33	3
Tranemo	26	25	32	6
Bengtstors	32	30	29	-3
Falköping	27	25	28	1
Stenungsund	34	31	24	-10
Kungälv	25	21	23	-2
Mellerud	24	23	23	-1
Ale	23	20	20	-3
Göteborg	12	13	14	2
Varberg	15	15	14	-1
Hylte	15	11	13	-2
Skara	12	11	11	-1
Härjedalen	11	11	10	-1
Uddevalle	11	10	9	-2
Falkenberg	8	8	8	0
Lerum	8	12	8	0
Borås	6	6	7	1
Ulricehamn	7	7	6	-1
Lidköping	4	4	3	-1
Skövde	7	4	3	-4
Alingsås	0	0	0	0
Vara	24	1	0	-24
Medel	45	47	49	4

* Borgensåtagande i procent av verksamhetens bruttokostnader.

kronor på grund av skattehöjningar i Götene och Svenljunga. Orust sänkte sin skatt under perioden.

Skatten varierade under 2018 mellan 19,96 kr och 23,63 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kr följt av Mölndal med 20,26 kr. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kr, följt av Orust med 23,36 kr.

Borgensåtagande ökade under perioden

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens bruttokostnader är ett risknyckeltal. Kommuner med högt borgensåtagande bör ha god kontroll på de kommunala bolag som kommunen har gått i borgen för. Nyckeltalet finns inte med i den finansiella profilen.

Kommunerna i Västra Götaland och Halland redovisade under perioden ökande borgensåtagande från 45% till 47% relaterat till verksamhetens bruttokostnader. De kommuner i länen som under 2019 hade beviljat mest i borgensåtaganden i relation till verksamhetens bruttokostnader var Trollhättan med 190%, Strömstad med 141%, Åmål med 130%, Sotenäs med 122% och Partille med 119%.

Försvagad följsamhet mot budget

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i gruppen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

När det gäller ovanstående genomsnittliga budgetavvikelse i länen försvagades den under perioden. Under 2017 uppgick den till 0,1%, för att under 2018 försvagades den till -0,4%. Under 2019 fortsatte den att minska till -0,6%.

Under 2017 redovisade 43% av kommunerna negativa budgetavvikelser. Under 2018 uppgick samma siffra till 60%, för att under 2019 öka till 64%. Detta är troligtvis ett resultat av ett tuffare ekonomiskt läge för nämnderna i många kommuner.

Sammanfattande kommentar kring periodens finansiella utveckling

Västra Götalands och Hallands kommuners genomsnittliga resultat under 2019 uppgick till relativt låga 1,4% i relation till verksamhetens kostnader. Riksgenomsnittet ligger runt 2%. Det låga genomsnittliga resultatet i Västra Götaland och Halland under 2019 innebar att kommunerna i genomsnitt inte kunde finansiera sina ökade investeringar med skatteintäkter. Detta bidrog, precis som under 2018, till en ökad skuldsättning och minskad likviditet i många av kommunerna. Denna trend måste brytas, annars kommer det uppstå obalanser mellan finansiering och verksamhet. En viktig fråga i de flesta kommuner blir hur mycket kommunen vill och kan skuldsätta sig inför framtiden, utan att övervältra en börda på framtida generationer? Vilket ansvar har nuvarande generationer att lämna över en ekonomi i balans till nästa generation?

Den aktuella frågan är ju förstas också hur Corona-krisen kommer att påverka kommunerna i Västra Götaland och Hallands län de närmaste åren? Prognoser från olika prognosmakare visar att det starka verksamhetsstrycket de kommande åren och den samtidiga beräknade försvagningen av skatteunderlagsökningen ställer kommunerna inför stora utmaningar. Det kommer kräva åtgärder på såväl kostnads- som intäkts-

Budgetavvikelse *

Procent	2017	2018	2019
Färgelanda	2,5	0,1	-8,4
Gullspång	0,3	-2,4	-4,0
Lilla Edet	-0,2	-1,3	-3,6
Bengtsfors	0,2	-2,1	-2,9
Tidaholm	0,0	0,1	-2,9
Lysekil	-1,2	-2,4	-2,7
Dals-Ed	3,1	-1,5	-2,5
Tjörn	0,3	-1,2	-2,2
Töreboda	-0,1	-1,3	-2,2
Götene	0,2	1,9	-2,0
Munkedal	-0,2	-2,1	-2
Stenungsund	0,7	-1,1	-1,7
Borås	1,0	-0,8	-1,5
Essunga	-0,8	-1,1	-1,3
Laholm	-1,3	-0,8	-1,2
Mellerud	-0,6	-0,9	-1,2
Trollhättan	0,4	-2,5	-1,2
Varberg	-2,7	-0,1	-1,2
Värgårda	0,5	-1,0	-1,1
Alingsås	-1,5	-0,9	-1,0
Orust	0,3	1,1	-0,9
Skara	-1,3	-0,5	-0,9
Tanum	-1,7	0,4	-0,9
Mariestad	0,2	1,1	-0,8
Vänersborg	0,2	0,7	-0,8
Öckerö	-1,3	-0,9	-0,6
Hjo	-0,7	0,1	-0,5
Hylte	0,3	-5,0	-0,5
Karlsborg	1,2	1,0	-0,4
Falköping	1,6	1,6	-0,3
Svenljunga	-0,5	0,4	-0,3
Kungälv	-0,9	-0,9	-0,2
Lerum	-0,3	-0,2	-0,1
Åmål	0,5	-0,1	-0,1
Partille	-0,5	-0,1	0
Halmstad	1,7	0,5	0,1
Göteborg	0,4	0,9	0,2
Tranemo	0,0	-0,5	0,2
Herrljunga	1,0	0,9	0,4
Mark	0,2	1,1	0,4
Skövde	-0,3	-0,8	0,5
Kungsbacka	1,4	0,3	0,6
Lidköping	-0,7	1,0	0,6
Ale	-2,2	-1,0	0,8
Ulricehamn	2,0	-0,1	0,9
Grästorps	0,5	0,0	1,0
Härryda	0,9	0,7	1,1
Strömstad	0,5	0,7	1,1
Tibro	2,3	0,6	1,1
Vara	-0,2	1,5	1,2
Uddevalla	-0,5	-0,4	1,4
Bollebygd	1,6	-2,7	1,5
Falkenberg	-0,2	-0,7	1,7
Mölnadal	-0,1	0,8	1,8
Sotenäs	0	-0,5	2,2
Medel	0,1	-0,4	-0,6

* Budgetavvikelse för nämnderna exkl. kommuncentrala finansiella poster/ verksamhetens bruttokostnader.

dan. En viktig del för att minimera skatthöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter. Detta får vi alla hjälpas åt med och jag hoppas att denna rapport är ett litet bidrag till detta.

Vilket tidigare har nämnts, har kommunerna i länen väldigt olika finansiella förutsättningar att möta framtida utma-

ningar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skatthöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten. Värre är det för de kommuner som har svagast finansiellt handlingsutrymme. Här krävs verkligen en aktiv ekonomistyrning om skatthöjningar skall kunna undvikas. Därför bör dessa kommuner redan nu fortsätta att utveckla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det viktiga är dock att man inte tummar på dessa mål och riktlinjer, utan även följer de när inte skatteintäkterna utvecklas i takt med verksamhetens kostnader. Klarar man inte detta, kommer det oundvikligen innebära skatthöjningar.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme finns det i Västra Götaland och Halland stora skillnader mellan enskilda kommuner. De 55 kommunerna har utifrån 2017–2019 års räkenskaper inordnats i en tabell 1 på nästa sida som innehåller nio grupper, utan att någon inbördes ranking inom grupperna. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tre senaste åren och kommunens finansiella ställning 2019 i form av soliditet. Tabell 1 är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara starkt och svagt finansiellt resultat och ställning. Tabellen skall därför läsas och tolkas utifrån detta.

Matrisen visar också förändringar från föregående år i form av fyra pilar som skall illustrerar rörelseriktning mellan boxarna gentemot föregående år. Observera att det är rörelseriktning inom boxarna som redovisas och inte om kommunen har haft en ökad eller minskad resultat- eller soliditetsutveckling. Detta kan ha skett, men inte i tillräckligt stor omfattning för att kommunen skall byta box.

Av tabell 1 kan utläsas att 24% av kommunerna i länen hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser som under 2019 var högre än 25%. Dessa var i bokstavsordning, Bollebygd, Halmstad, Härryda, Karlsborg, Kungsbacka, Lidköping, Mark, Mölnadal, Partille, Skövde, Strömstad, Tibro och Ulricehamn. Det går generellt inte att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men de flesta av dessa kommuner torde leva upp till de kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetena till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning infördes eller reviderades.

En annan stor grupp i matrisen var de 18% av kommunerna som hade genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2%, men låg på en soliditet mellan 0% och 25%. Dessa var Ale, Alingsås, Borås, Falköping, Grästorp, Göteborg, Munkedal, Orust, Stenungssund och Varberg. Dessa kommuner bör fortsätta på den inslagna vägen, med ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en förstärkning av kommunens soliditet som tryggar framtida handlingsberedskap.

Totalt innebar det att 44% av kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2019 redovisade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%. Det är mindre än under 2018, då samma siffra uppgick till 60%. Under 2017 uppgick den till 70%.

En tredje grupp av kommuner var de 11% av kommunerna som hade en soliditet på över 25% och som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste som låg mellan 1–2%. De var Essunga, Herrljunga, Laholm, Sotenäs, Svenljunga och Tidaholm. Dessa kommuner har en god långsiktig handlingsberedskap, men bör på sikt förbättra sin långsiktiga resultatnivå.

Ytterligare en grupp var de 22% av kommunerna som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2% men hade en soliditet som låg mellan 0% och 25%. De var Falkenberg, Götene, Hjo, Kungälv, Lerum, Mellerud, Tanum, Tjörn, Tranemo, Uddevalla, Vårgårda och Vänersborg. Dessa kommuner bör förbättra sin långsiktiga resultatnivå med 1–2 procentenheter i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att stärka sin soliditet.

Samma resonemang som för föregående grupp, gäller även för denna grupp av kommuner som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2% och en soliditet under 0%. Dessa var Lysekil och Mariestad. Dessa två kommuner måste snarast förbättra sin långsiktiga resultatnivå med 1–2 procentenheter i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att stärka sin soliditet.

De tre återstående grupperna eller boxarna innehåller de tolv kommunerna som uppvisade ett genomsnittligt resultat under perioden som var svagare än 1%. Goda soliditetsnivåer redovisades av Trollhättan och Vara. Tillfredställande. Lite lägre soliditetsnivåer redovisades av Bengtsfors, Dals-Ed, Hylte, Skara, Töreboda och Öckerö. Svaga soliditetsnivåer redovisades av Gullspång, Färgelanda, Lilla Edet och Åmål under 2019. Samtliga kommuner uppräknade måste stärka sina långsiktiga resultatnivåer med minst 2 procentenheter i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att förbättra sina soliditetsnivåer.

Avslutningsvis kan poängteras att det finns en hel del andra tabeller längre fram i rapporten. En av tabellerna inordnar kommunerna i nio olika rutor utifrån hur god soliditet och kassalikviditet kommunen hade under 2019. Här hamnar Bollebygd, Halmstad, Karlsborg, Lidköping, Mark, Partille, Skövde, Sotenäs, Tibro och Trollhättan i rutan med god soliditet och god kassalikviditet.

En avslutande kommentar kring den finansiella utveckling under decenniet 2010 till 2019

I år har gjorts speciell tabell 6 som behandlar kommunernas finansiella utveckling under decenniet 2010 till 2019. De 55 kommunerna har utifrån 2010–2019 års räkenskaper inordnats nio grupper. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tio senaste åren och kommunens finansiella ställning i form av genomsnittlig soliditet under perioden. Den kan noteras att Halmstad, Kungsbacka, Mark, Mölnadal, Skövde, Strömstad, Tibro, Tidaholm och Ulricehamn hade ett genomsnittligt resultat under de tio senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en genomsnittlig soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser som under perioden var högre än 25%. Det går generellt inte att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men de flesta av dessa kommuner torde leva upp till de kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetena till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning infördes eller reviderades.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2019

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2017–2019 och finansiell ställning i form av soliditet under 2018. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som var starkare än 25% under 2019)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som låg mellan 0 till 25% under 2019)	Svag finansiell ställning (En soliditet som var svagare än 0% under 2019)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2017–2019)	Bollebygd ← Halmstad Härjeda Karlsborg ← Kungsbacka Lidköping Mark Mölnådal Partille Skövde Strömstad Tibro Ulricehamn	Ale ↑ Alingsås ↑ Borås Falköping Grästorp Göteborg Munkedal Orust ← Stenungsund Varberg	
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2017–2019)	Essunga Herrljunga Laholm Sotenäs Svenljunga ← Tidaholm	Falkenberg ↓ Götene ↓ Hjo ↓ Kungälv ↑ Lerum Mellerud ↓ Tanum Tjörn Tranemo Uddevalla ↓ Vårgårda ↓ Vänersborg	Lysekil Mariestad
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2017–2019.)	Trollhättan ↓ Vara ↓	Bengtstors ↓ Dals-Ed ↓ Hylte ↓ Skara ↓ Töreboda ↓ Öckerö	Gullspång ↓ Färgelanda ↓ Lilla Edet Åmål ↓

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

↓ = Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år

↑ = Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år

← = Kommunen har förbättrat sin solditetsbox jämfört med föregående år

→ = Kommunen har försvagat sin solditetsbox jämfört med föregående år

Tabell 2: Kassalikviditet och soliditet under 2019

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, kassalikviditet och soliditet. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”hög”, ”varken hög eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Hög soliditet (En soliditet som är högre än 25% under 2019 *)	Varken hög eller svag soliditet (En soliditet som ligger mellan 0–25% under 2019 *)	Svag soliditet (En soliditet som är lägre än 0% under 2019 *)
Hög kassalikviditet (Högre än 100%)	Bollebygd Halmstad Karlsborg Lidköping Mark Partille Skövde Sotenäs Tibro Trollhättan	Alingsås Grästorps Munkedal Tjörn Öckerö	
Varken hög eller låg kassalikviditet (Mellan 99% till 60%)	Essunga Götene Härryda Laholm Möndal Strömstad Svenljunga Tidaholm Tranemo Ulricehamn	Ale Bengtstors Dals Ed Lerum Mellerud Orust Skara Tanum Vänersborg	Lysekil Åmål
Låg kassalikviditet (Lägre än 60%)	Kungsbacka	Borås Göteborg Hylte Falkenberg Falköping Hjo Kungälv Stenungsund Töreboda Uddevalla Vårgårda Vara Varberg	Färgelanda Gullspång Lilla Edet Mariestad

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

Tabell 3: Skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym under 2017–2019

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län län placerats in utifrån två dimensioner, skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underdelar; ”hög”, ”varken hög eller låg” samt ”låg”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Höga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som var högre än 12% i genomsnitt under 2017–2019)	Varken höga eller låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som låg mellan 6% till 12% i genomsnitt under 2017–2019)	Låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som är lägre än 6% i genomsnitt under 2017–2019)
Hög skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var högre än 100% under perioden 2017–2019)		Alingsås Essunga Munkedal Orust Sotenäs	Partille Karlsborg
Varken hög eller låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var mellan 99% till 70% under perioden 2017–2019)	Ale Grästorps Göteborg Härryda Mark Mellerud Mölnadal Stenungsund Tanum	Bollebygd Borås Herrljunga Hjo Hylte Götene Lysekil Tibro Tidaholm Tjörn Tranemo Uddevalla Ulricehamn	Lilla Edet Trollhättan Töreboda Åmål
Låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var lägre än 70% under perioden 2017–2019)	Dals Ed Falkenberg Falköping Gullspång Halmstad Kungsbacka Kungälv Lerum Lidköping Mariestad Skövde Strömstad Varberg Vara Värgårda	Bengtstors Färgelanda Laholm Skara Svenljunga Vänersborg Öckerö	

Tabell 4: Genomsnittliga finansiella nyckeltal hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2017–2019

I denna tabell redovisas hur ett antal genomsnittliga finansiella nyckeltal har utvecklats för kommunerna Västra Götalands och Hallands län under 2017–2019. Förklaringar och definitioner av nyckeltalen återfinns i ett eget avsnitt i rapporten.

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges	2017	2018	2019
<i>Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter</i>	92,6	94,4	94,3
<i>Avskrivningar/skatteintäkter</i>	4,2	4,3	4,5
<i>Finansnetto/skatteintäkter</i>	-0,1	-0,4	-0,5
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	96,7	98,3	98,3
Skattefinansieringsgrad av investeringar	85	64	57
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	12	12
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens bruttokostnader	2,8	1,4	1,4
Årets resultat/verksamhetens bruttokostnader	2,8	1,4	1,6
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader	2,6	2,4	1,9
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	19	20	21
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens bruttokostnader	-13	-18	-21
Kassalikviditet	119	103	102
Primärkommunal skattesats (kr)	21,62	21,62	21,63
Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader	45	47	49
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens bruttokostnader	0,1	-0,4	-0,6

Tabell 5: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län under 2019

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen ska ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2019 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Skattesats 2019	21,30 kr eller lägre	21,31 till 21,70 kr	21,70 kr eller högre
För samtliga fem nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".	Partille Mölnadal Varberg Laholm Härryda Lerum Skövde Halmstad Ulricehamn Falkenberg Skara Göteborg Mark Tibro Vårgårda Öckerö Töreboda Lidköping Mariestad	Borås Karlsborg Kungsbacka Alingsås Kungälv Hylte Tranemo Tanum Trollhättan Essunga Grästorp Hjo Bollebygd Falköping Stenungsund	Tjörn Vara Ale Strömstad Herrljunga Sotenäs Tidaholm Götene Uddevalla Vänersborg Färgelanda Svenljunga Lilla Edet Lysekil Åmål Gullspång Mellerud Bengtstors Dals-Ed Orust Munkedal
Exempelvis: Partille har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp till vänster.			

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
Resultatnivå 2019 (Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Strömstad Mölndal Ale Halmstad Skövde Partille Göteborg Munkedal Tibro Ulricehamn Härryda Grästorp Varberg Kungälv Stenungsund Alingsås Kungsbacka Mark	1,99% till 1,0% Karlsborg Lerum Orust Falköping Svenljunga Götene Hjo Vara Vänersborg Borås Lysekil Lidköping Herrljunga Mariestad Sotenäs	0,99% eller svagare Trollhättan Laholm Mellerud Tranemo Tjörn Essunga Öckerö Tanum Tidaholm Bollebygd Falkenberg Uddevalla Åmål Vårgårda Skara Hylte Lilla Edet Töreboda Bengtsfors Dals-Ed Gullspång Färgelanda
Långsiktig resultatnivå 2017-2019 (Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Göteborg Strömstad Partille Munkedal Bollebygd Mölndal Ulricehamn Orust Tibro Stenungsund Ale Halmstad Karlsborg Alingsås Borås Grästorp Härryda Kungsbacka Mark Varberg Falköping Lidköping Skövde	1,99% till 1,0% Götene Vårgårda Falkenberg Hjo Kungälv Mellerud Svenljunga Herrljunga Lerum Laholm Lysekil Tidaholm Vänersborg Sotenäs Tranemo Essunga Tjörn Uddevalla Mariestad Tanum	0,99% eller svagare Trollhättan Vara Lilla Edet Åmål Skara Dals-Ed Töreboda Öckerö Färgelanda Hylte Bengtsfors Gullspång

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2019 (Kassalikviditet)	75% eller högre Lidköping Alingsås Skövde Tibro Halmstad Mark Tjörn Partille Sotenäs Trollhättan Karlsborg Bollebygd Munkedal Öckerö Grästorp Mölndal Åmål Mellerud Laholm Götene Orust Skara Essunga	74,9% till 55% Strömstad Tanum Lysekil Härryda Tranemo Lerum Ulricehamn Ale Svenljunga Tidaholm Bengtsfors Herrljunga Dals-Ed Vänersborg Göteborg Hylte Kungsbacka Stenungsund	54,99% eller lägre Kungälv Mariestad Lilla Edet Vara Vårgårda Falkenberg Falköping Färgelanda Borås Hjo Gullspång Varberg Uddevalla Töreboda
Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2019 (Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser)	25% eller högre Halmstad Mölndal Mark Ulricehamn Herrljunga Lidköping Partille Tidaholm Sotenäs Tibro Härryda Laholm Strömstad Essunga Götene Kungsbacka Skövde Trollhättan Bollebygd Karlsborg Svenljunga Tranemo	24,99% till 0% Ale Vara Varberg Hjo Borås Töreboda Lerum Falkenberg Vänersborg Göteborg Dals-Ed Munkedal Stenungsund Alingsås Falköping Skara Mellerud Tanum Grästorp Vårgårda Öckerö Bengtsfors Uddevalla Kungälv Tjörn Hylte Orust	-0,1% eller svagare Mariestad Åmål Lysekil Färgelanda Gullspång Lilla Edet

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

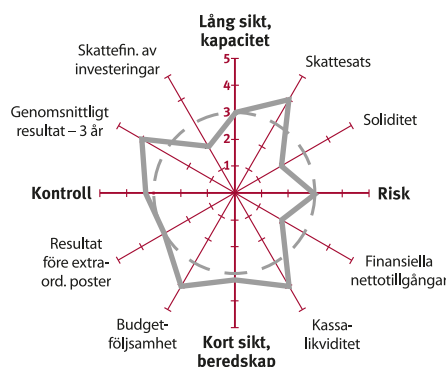
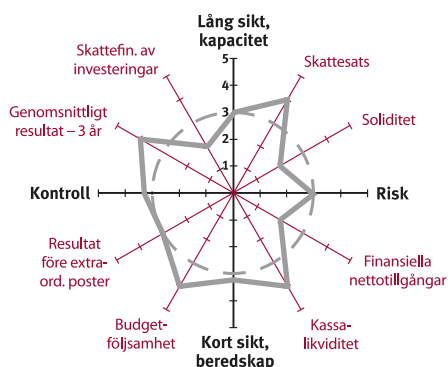
Tabell 6: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län under perioden 2010 till 2019

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2010 till 2019 och finansiell ställning i form av genomsnittlig soliditet mellan 2010–2019. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (Den genomsnittliga soliditeten var starkare än 25% under perioden 2010 till 2019)	Varken stark eller svag finansiell ställning (Den genomsnittliga soliditeten låg mellan 0% till 25% under perioden 2010 till 2019)	Svag finansiell ställning (Den genomsnittliga soliditeten svagare än 0% under perioden 2010 till 2019)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2010 till 2019)	Halmstad Kungsbacka Mark Mölndal Skövde Strömstad Tibro Tidaholm Ulricehamn	Ale Alingsås Bollebygd Borås Härryda Falkenberg Falköping Göteborg Hjo Karlsborg Laholm Partille Stenungsund Uddevalla Varberg	Grästorps Mellerud Munkedal Tjörn
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2010 till 2019)	Herrljunga Lidköping Sotenäs Vara	Dals-Ed Essunga Götene Kungälv Lerum Skara Svenljunga Tanum Tranemo Trollhättan Vårgårda Vänersborg	Hylte Gullspång Lysekil Mariestad Orust Åmål
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2010 till 2019)		Bengtsfors Töreboda Öckerö	Färgelanda Lilla Edet

Så tolkar du den finansiella profilen!

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

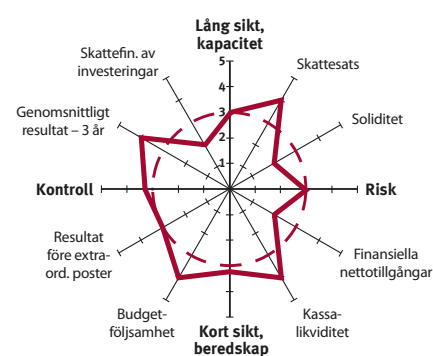
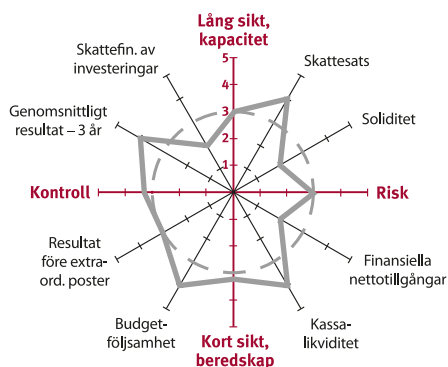

Åtta nyckeltal

Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 21.

Skalan

Skalan. Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. I vår analys av kommunerna i Västra Götaland och Halland (55 st) fördelades poängen enligt följande: Kommunerna med de fem starkaste observationerna inom varje nyckeltal fick en femma, de elva följande en fyra, de 24 därpå en trea, de elva därefter en tvåa och de fem svagaste fick en etta. Poängen har således fördelats enligt en normalfördelningskurva.

Fyra axlar/perspektiv

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är Risk summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Poäng och genomsnitt

Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kortsiktig handlingsberedskap. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Risikförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över den finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – nämndernas budgetavvikelse exklusive kommuncentrala finansiella poster som divideras med verksamhetens bruttokostnader. För att erhålla högsta betyg i profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt. Positiv budgetavvikelse medför dock minst en 3:a.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets investeringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna – beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Melleruds kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Melleruds kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2017–2019 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Hallands län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länen.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen, som presenteras på de följande sidorna, är de finansiella profiler i form av polärddiagram som redovisas nedan på denna sida. De innehåller åtta finansiella nyckeltal och fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De åtta nyckeltalen är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. En mer djuplodad förklaring av ”nyckeltal” och ”perspektiv” finns under avsnittet i denna rapport som förklarar den finansiella profilen.

Genom att ta fram finansiella profiler för Melleruds kommun för 2017–2019 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i länen under de tre granskade åren. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande. Vill du veta mer om den finansiella profilen, finns ett särskilt avsnitt i denna rapport som förklarar profilens konstruktion och uppbyggnad.

Inledningsvis i denna analys analyseras hur de åtta nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid både för Mellerud och snittet i länen. Därefter följer en kortfattad analys av hur de fyra perspektiven i profilen har

förändrats för kommunen mellan 2017 och 2019. Till sist ges en avslutande kommentar till Melleruds finansiella ställning och utveckling under de tre senaste åren.

Finansiella nyckeltal under 2017–2019

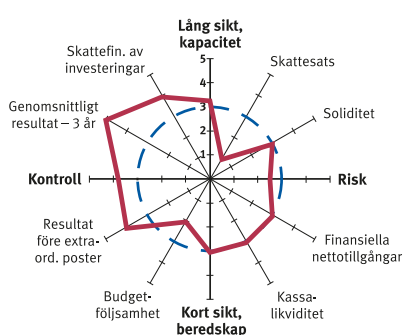
Resultat före extraordinära poster

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

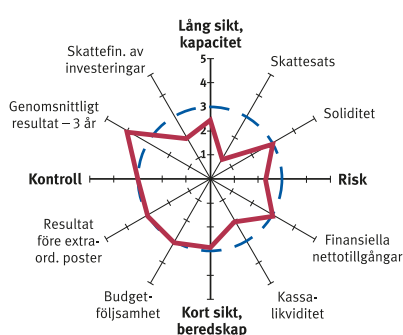
Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Mellerud redovisade under 2017 ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader på 3,7%. Det försvagades till 0,7% under 2018 och låg kvar på samma nivå 2019. Det innebar en försvagning under perioden med 3,0 procentenheter.

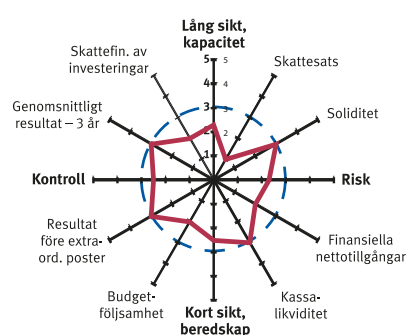
Mellerud 2017

Mellerud 2018

Mellerud 2019

För kommunerna i länen uppgick motsvarande genomsnittligt resultat till 2,8% under 2017. Under 2018 och 2019 försvagades det till 1,4%. Det innebar en försvagning med 1,4 procentenheter om 2017 och 2019 jämförs med varandra.

Slutsatsen av ovanstående är att Mellerud uppvisade både en mer negativ resultatutveckling mellan 2017 och 2019 och ett lägre resultat under 2019 jämfört med snittet i länen. Melleruds resultat på 0,7% under 2019 kan inte betraktas som god ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv.

Mellerud redovisade under 2019 tillsammans med Tranemo det 36:e starkaste resultatet i länen. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma poäng som 2018, men en försämring jämfört med 2017 då kommunen erhöll en 4:a.

Mellerud redovisade under de tre senaste åren mellan 2017 till 2019 ett genomsnittligt resultat per år i förhållande till verksamhetens kostnader på 1,7%, vilket är under gränsen för kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Snittet i länen under perioden uppgick till 1,9% per år. Melleruds genomsnittliga resultat under de tre senaste åren på 1,7% gav en 3:a i den finansiella profilen under 2019, vilket var en försämring jämfört med 2017 och 2018, då kommunen fick en 5:a respektive en 4:a.

Investeringar

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis soliditet och finansiella nettotillgångar. Dessa nyckeltal återfinns i profilen.

För att investeringsvolymen skall bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger numera under en längre period runt 9–10%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstyngda verksamhet i bolagsform.

Relateras Melleruds investeringar till verksamhetens nettokostnader framgår det att kommunen investerade för 9% under 2017 och 14% under 2018. Under 2019 ökade investeringsvolymen till 22%. Detta gav ett genomsnittligt värde för Mellerud på 15% per år under perioden. Genomsnittsvärdet för länen uppgick till 12% för samtliga de tre granskade åren. Detta innebär att Mellerud sammanlagt under de tre åren mellan 2017 och 2019 hade en investeringsvolym som var högre än snittet i länen.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2017 och 2019 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län ligger något högre jämfört med de flesta andra län där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta län ligger runt 10–11% per år, förutom förortskommuner och storstäder som i allmänhet ligger på en högre investeringsvolym, runt 12–14%.

Investeringsvolymen har ökat under de senaste åren i svenska kommuner och en förklaring till detta är att de större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler nu måste ersättas. I många kommuner ökar också befolkningen, vilket kräver nya investeringar i skolor med mera.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via ökade skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

För länen kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 85%, 64% samt 57% under de tre åren mellan 2017 och 2019. Detta gav en genomsnittlig länsstattefinansieringsgrad på 69% under de tre senaste åren.

Melleruds skattefinansieringsgrad av investeringarna uppgick under samma period till 96%, 37% och 22% respektive år. Det innebar en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 52%. Melleruds skattefinansieringsgrad var således lägre än länen snitt under perioden. Förklaringen till detta var en kombination av både högre investeringsnivå och lägre resultatnivå jämfört med snittet i länen.

Ovanstående innebär att Mellerud under perioden inte kunde finansiera samtliga sina investeringar med skatteintäkter. Detta bidrog till ett försvagat finansiellt handlingsutrymme i form av lägre finansiella nettotillgångar.

Poängen för skattefinansieringsgraden av investeringarna har under perioden för Mellerud försämrats från en 4:a till en 2:a.

Soliditet inklusive pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen
Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. Detta ökar kommunens framtida finansiella handlingsutrymme. I denna rapport används ”soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser inklusive löneskatt som återfinns som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Detta mått ger en mer korrekt bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Mellerud hade 2019 en soliditet som var lägre jämfört med snittet i länen. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt uppgick till 14% för Mellerud, medan snittet i länen låg på 21%.

Mellan 2017 och 2019 uppvisade Mellerud utvecklingsmässigt en mer stabil trend än snittet i länen. Kommunen redovisade en oförändrad soliditet, medan den genomsnittliga soliditeten i länen förbättrades med 2 procentenheter, från 19% till 21%. En viktig förklaring till ökningen av soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser i länen var att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Mellerud hade 2019 tillsammans med Tanum den 39:e starkaste soliditeten i länen. Detta innebär en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2017 och 2018.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. Det speglar relationen mellan kommu-

nens omsättningstillgångar exklusive lager och kortfristiga skulder. Det är viktigt att kassalikviditeten analyseras tillsammans med soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Nyckeltalet innefattar inte exploateringstillgångar och förråd som har bokförts som omsättningstillgångar.

Mellan 2017 och 2019 försämrades Melleruds kassalikviditet med 6 procentenheter från 93% till 87%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i länen försvagades under perioden i sin tur med 17 procentenheter från 119% till 102%. Detta innebär att likviditeten under perioden i Mellerud utvecklades mindre negativt än snittet i länen, men låg på en lägre nivå under 2019.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunernas kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde. Melleruds nivå på 87% innebär att kommunen klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna och detta är en trygghet som är viktig för en kommun.

Melleruds likviditetsutveckling och -nivå innebär att kommunen i den finansiella profilen under den granskade perioden pendlat från en 3:a 2017 till en 2:a 2018 och tillbaka till en 3:a 2019.

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges

	2017		2018		2019	
	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun	Västra Götaland och Halland	Melleruds kommun
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	92,6	91,0	94,4	94,5	94,3	94,7
Avskrivningar/skatteintäkter	4,2	4,0	4,3	4,2	4,5	4,1
Finansnetto/skatteintäkter	-0,1	0,4	-0,4	0,4	-0,5	0,4
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	96,7	95,3	98,3	99,0	98,3	99,1
Skattefinansieringsgrad av investeringar	85	96	64	37	57	23
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	9	12	14	12	22
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	2,8	3,7	1,4	0,7	1,4	0,7
Årets resultat/verksamhetens kostnader	2,8	3,7	1,4	0,7	1,6	0,7
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	2,6	4,2	2,4	3,6	1,9	1,7
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	19	14	20	15	21	14
Primärkommunal skattesats (kr)	21,62	22,60	21,62	22,60	21,63	22,60
Kassalikviditet	119	93	103	63	102	87
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	-13	-21	-18	-27	-21	-38
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	45	24	47	23	49	23
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	0,1	-0,6	-0,4	-0,9	-0,6	-1,2

Det är dock viktigt att kassalikviditeten studeras ihop med nyckeltalet soliditet, eftersom kassalikviditeten kan förbättras via upplåning. Detta stärker kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men försvagar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen. För Mellerud var soliditeten oförändrad samtidigt som kassalikviditeten sjönk under perioden.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10 till 20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan till verksamhetens kostnader för att det skall bli jämförbart kommunerna emellan. Måttet är intressant, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan det kortsiktiga kassalikviditetsmålet och det långsiktiga soliditetsmålet. Till skillnad från många andra balansräkningsinriktade mått elimineras vidareutlåning inom koncernen i nyckeltalet, eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i långfristiga fordringar och omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har på motsvarande sätt oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller att de har en stor andel av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar.

Mellerud försvagade under perioden sina finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader med 17 procentenheter från -21% till -38%. Nivån på måttet innebär att kommunens skulder överstiger kommunens finansiella tillgångar. Genomsnittet i länen för finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader försvagades med 8 procentenheter från -13% till -21%. Ställs detta mot Melleruds utveckling innebär det att kommunen under den granskade perioden gick från en 3:a till en 2:a.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju till stor del en ideologisk fråga.

Melleruds skattesats låg 2019 på 22,60 kronor. Det var 97 öre högre än genomsnittet bland Västra Götaland och Hallands läns kommuner, vilket uppgick till 21,63 kronor. Mellerud hade under 2019 den 51:a lägsta skatten i länen. Detta inne-

bar att kommunen fick en 1:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2017 och 2018.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade under 2017 till 2019 med 1 öre från 21,62 kronor till 21,63 kronor på grund av skattehöjningar i Götene och Svenljunga. Orust sänkte sin skatt under perioden.

Skatten varierade under 2018 mellan 19,96 kr och 23,63 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kr följt av Mölndal med 20,26 kr. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kr, följt av Orust med 23,36 kr.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot ”nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i länen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

För Mellerud uppgick detta mått 2019 till -1,2%, vilket var en högre budgetavvikelse än under 2017 och 2018 då denna uppgick till -0,6% respektive -0,9%.

Den genomsnittliga budgetavvikelsen i länen blev alltmer negativ under den studerade treårsperioden. Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens kostnader uppgick avvikelsen till 0,1% under 2017, för att falla till -0,4% under 2018. Under 2019 noterades en negativ budgetavvikelse på -0,6%.

Under 2019 redovisade 34 av 55 kommuner en negativ budgetavvikelse, vilket skall jämföras med 24 kommuner under 2017. Länens trend mot större och negativa budgetavvikelser är ett resultat av ett är ett resultat av ett tuffare ekonomiskt läge för nämnderna. Speciellt inom vård- och omsorg syns detta.

Poängen för budgetföljsamhet har för Mellerud under perioden pendlat från en 2:a 2017 till en 3:a 2018 och tillbaka till en 2:a 2019.

Den finansiella profilens utveckling 2017–2019

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Melleruds finansiella profil visade att kommunen under 2019 låg under genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. De fyra perspektiven är kontroll över det finansiella resultatet, riskförhållande samt lång- och kortsiktig handlingsberedskap.

Kommunens poäng för samtliga fyra perspektiv försämrades under perioden. Störst tapp kan vi se i perspektiven kontroll och långsiktig handlingsberedskap/kapacitet.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för nyckeltalen finansiella nettotillgångar, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringar sjönk under perioden. Övriga fyra nyckeltal i profilen, det vill säga skattesats, soliditet, kassalikviditet och budgetföljsamhet, förblev poängmässigt oförändrade.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Melleruds finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Mellerud vid utgången av 2019 ett sämre utgångsläge än under 2017.

Avslutande kommentar

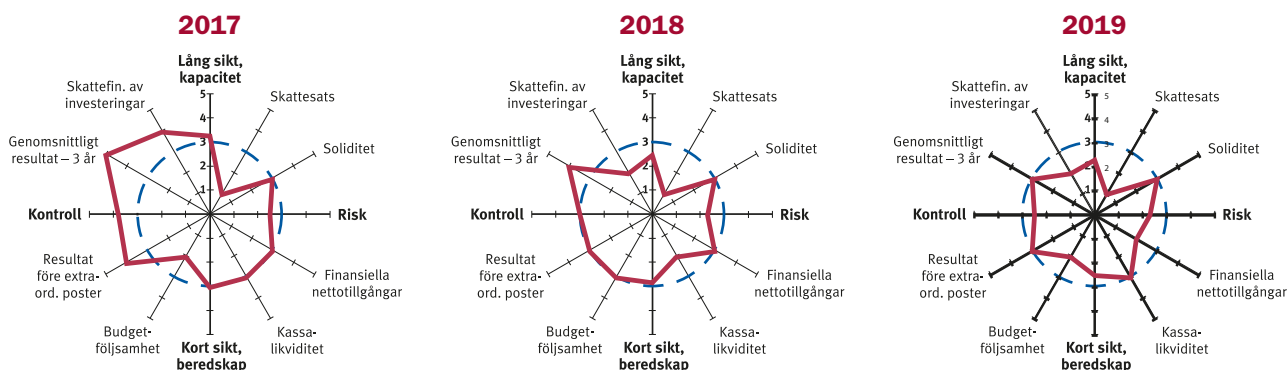
Mellerud har ett relativt stabilt finansiellt läge. De låga resultaten 2018 och 2019 med tillhörande låga värden avseende skattefinansieringsgrad av investeringar har emellertid lett till ett försvagat finansiellt handlingsutrymme på kort och medellång sikt genom sjunkande kassalikviditet och finansiella nettotillgångar. Det är viktigt att denna trend bryts och att resultatnivån de närmaste åren går upp till minst 2,5% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade investeringar och framtida utmaningar.

Det är av största vikt att Mellerud, om det är möjligt, inte försvagar sitt finansiella utrymme ytterligare, detta då de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Vi vet också att Corona-krisen kommer påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för t ex försörjningsstöd. Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter. Detta får vi alla hjälpas åt med och denna rapport är ett litet bidrag till detta.

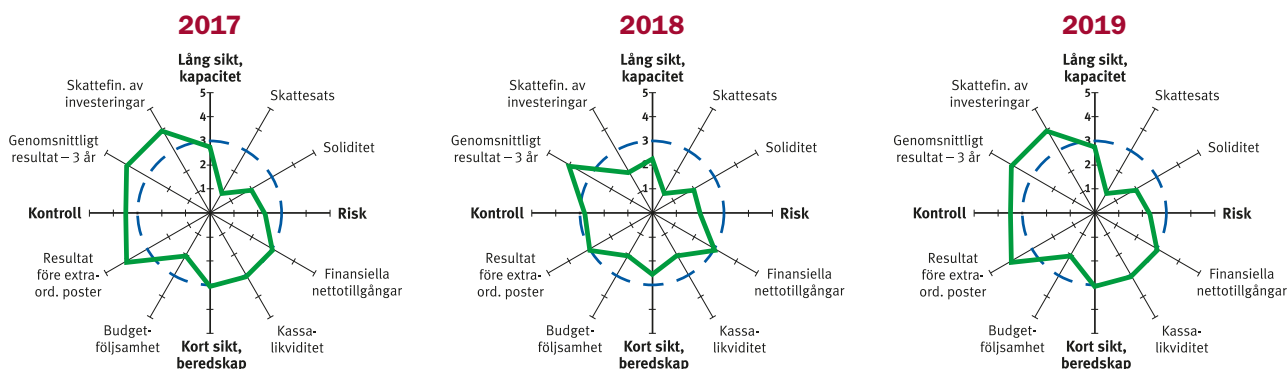

Finansiella profiler för Melleruds kommun...

...i förhållande till Västra Götaland och Hallands län

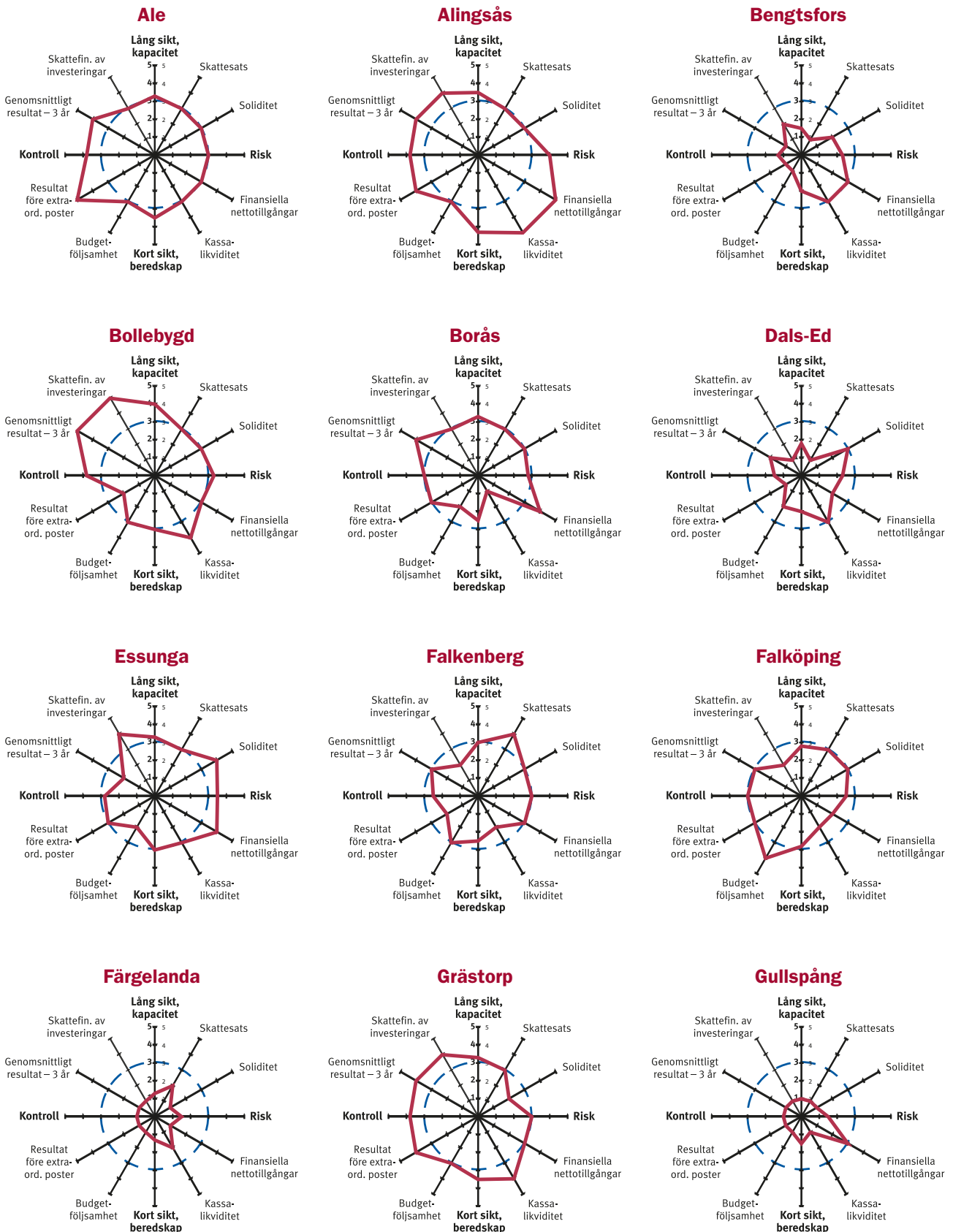

...i förhållande till riket

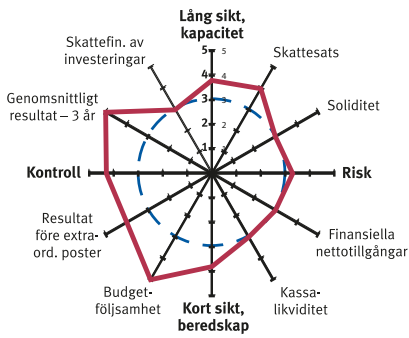

Finansiella profiler 2019

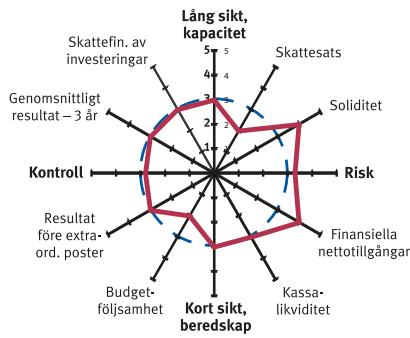
Kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

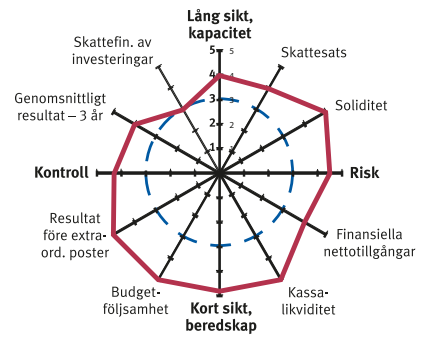
Göteborg

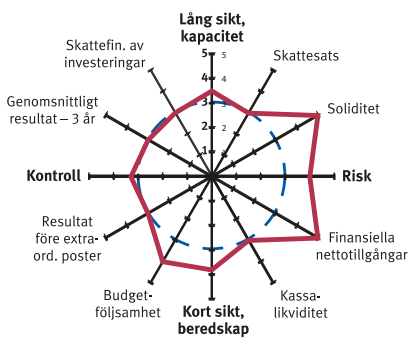
Götene

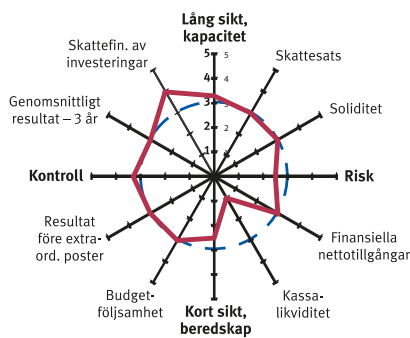
Halmstad

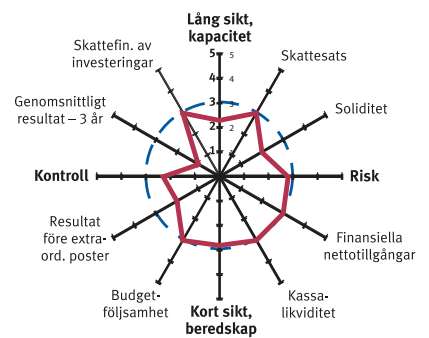
Herrljunga

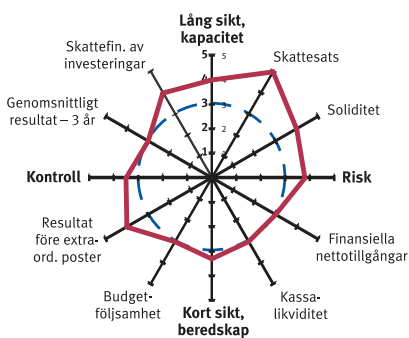
Hjo

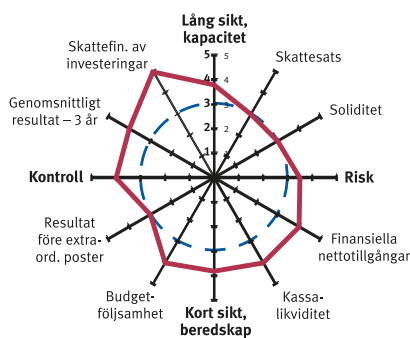
Hylte

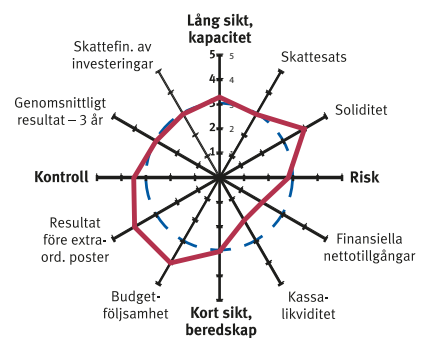
Härryda

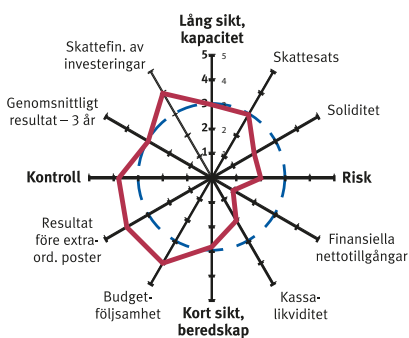
Karlsborg

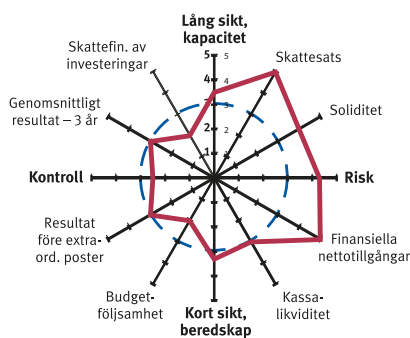
Kungsbacka

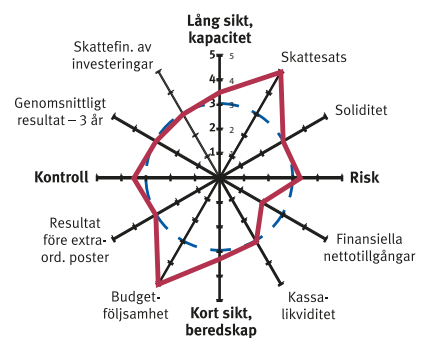
Kungälv

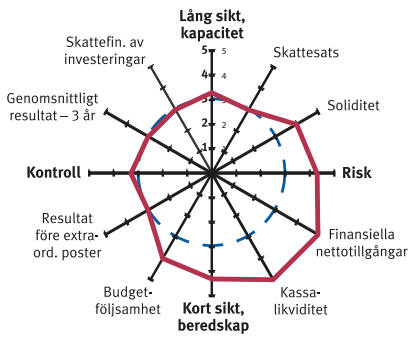
Laholm

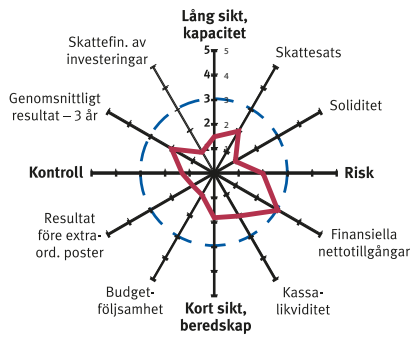
Lerum

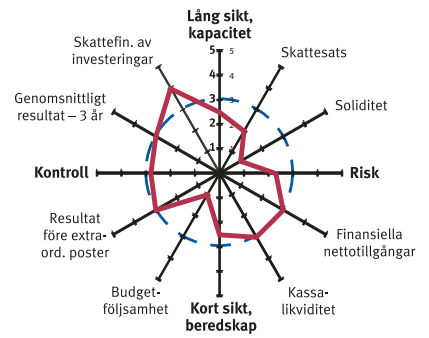
Lidköping

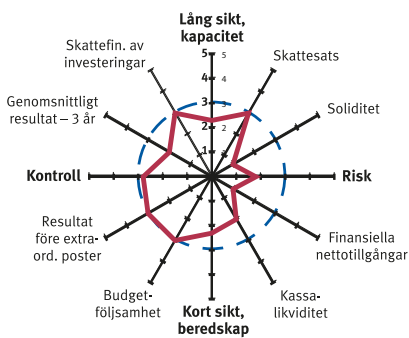
Lilla Edet

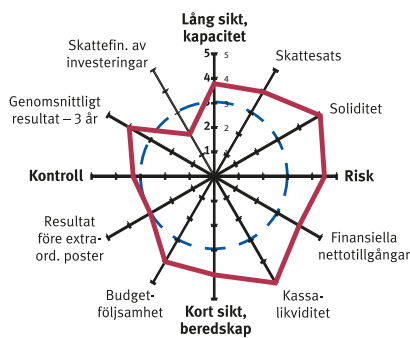
Lysekil

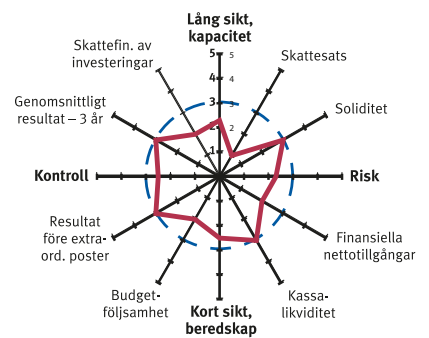
Mariestad

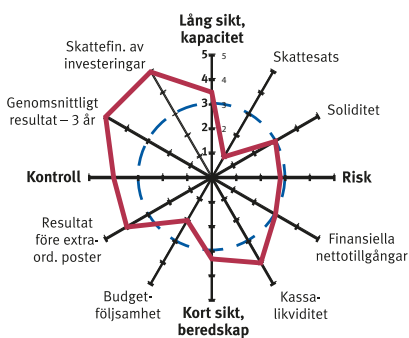
Mark

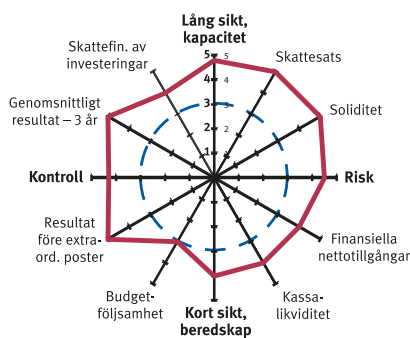
Mellerud

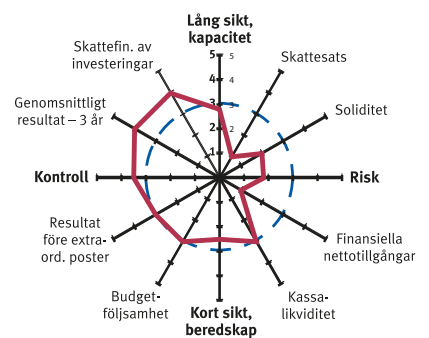
Munkedal

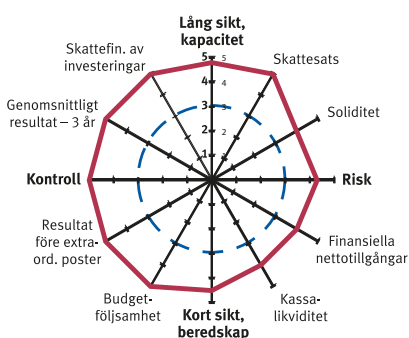
Möndal

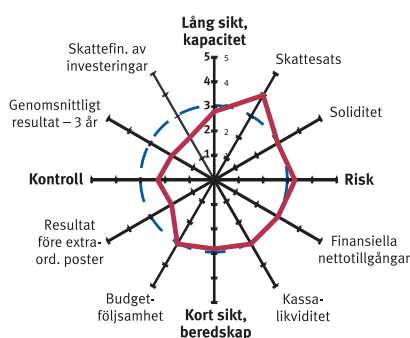
Orust

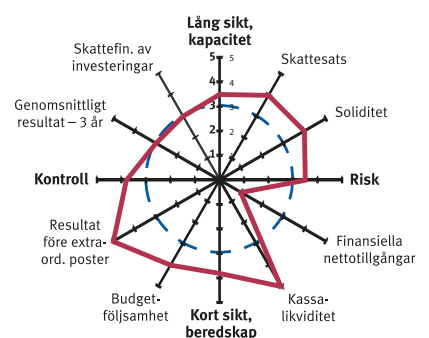
Partille

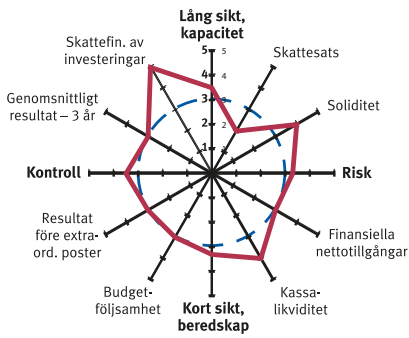
Skara

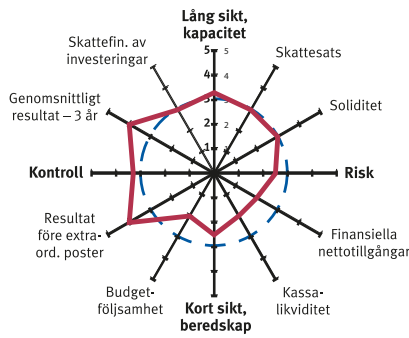
Skövde

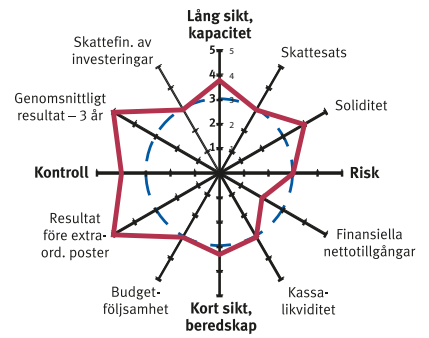
Sotenäs

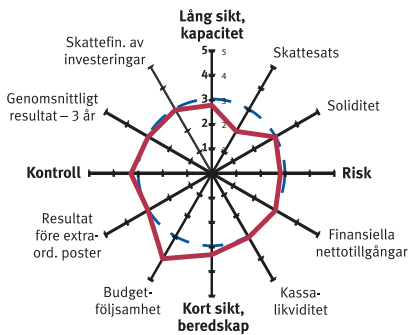
Stenungsund

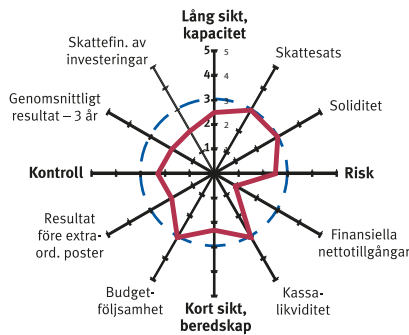
Strömstad

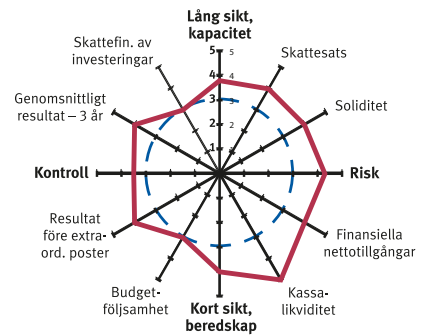
Svenljunga

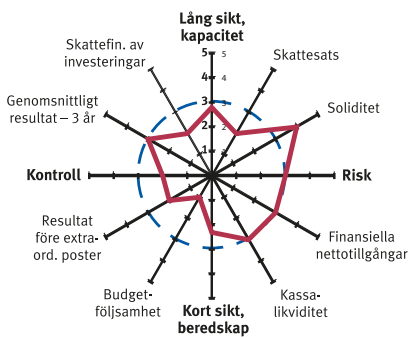
Tanum

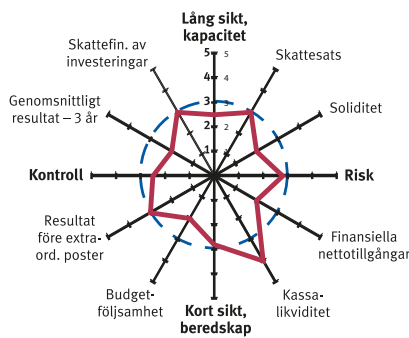
Tibro

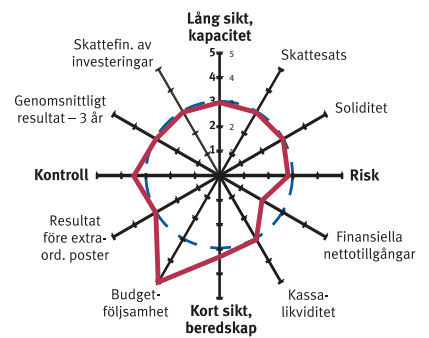
Tidaholm

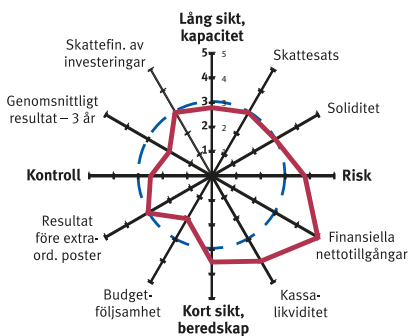
Tjörn

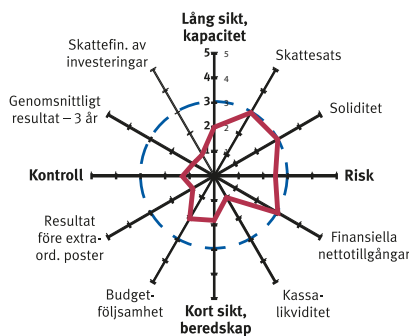
Tranemo

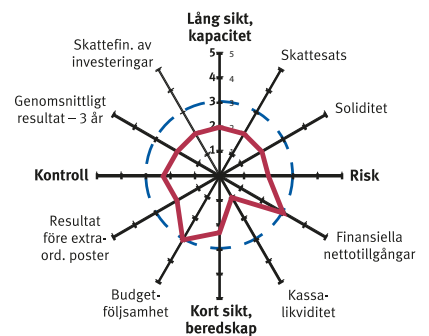
Trollhättan

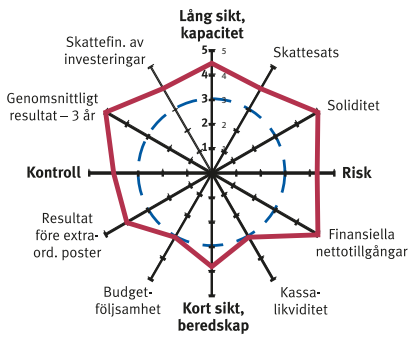
Töreboda

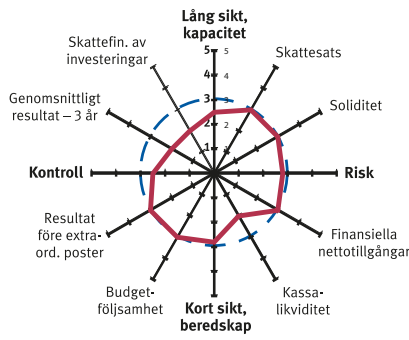
Uddevalla

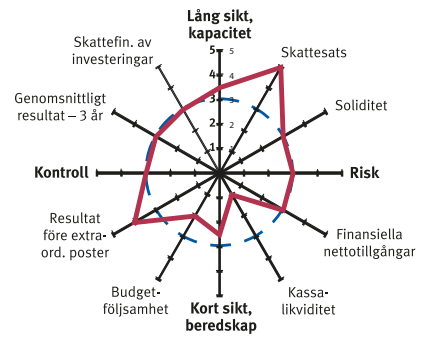
Ulricehamn

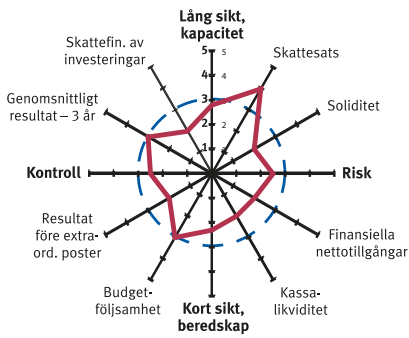
Vara

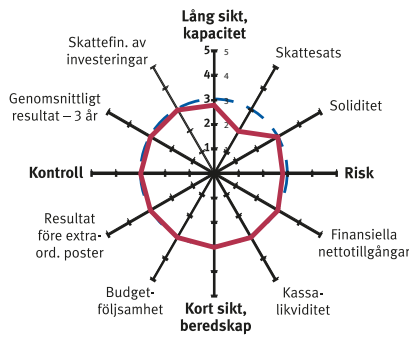
Varberg

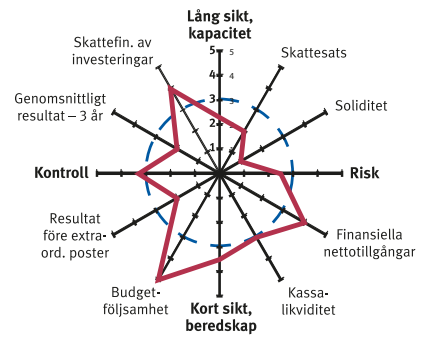
Vårgårda

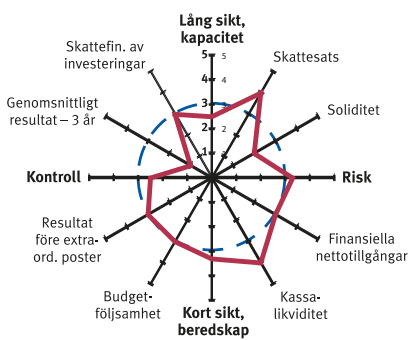
Vänernborg

Åmål

Öckerö

Finansiella nyckeltal 2019

Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader (%)	
Ale	4,6
Alingsås	2,6
Bengtstors	-2,4
Bollebygd	0,3
Borås	1,2
Dals-Ed	-2,4
Essunga	0,5
Falkenberg	0,2
Falköping	1,7
Färgelanda	-3,5
Grästorp	2,9
Gullspång	-3,4
Göteborg	3,7
Götene	1,6
Halmstad	4,3
Herrljunga	1,0
Hjo	1,4
Hylte	-0,7
Härryda	3,3
Karlsborg	1,9
Kungsbacka	2,6
Kungälv	2,8
Laholm	0,8
Lerum	1,9
Lidköping	1,1
Lilla Edet	-1,6
Lysekil	1,2
Mariestad	1,0
Mark	2,0
Mellerud	0,7
Munkedal	3,7
Mölnadal	6,6
Orust	1,9
Partille	3,9
Skara	-0,2
Skövde	4,0
Sotenäs	1,0
Stenungssund	2,8
Strömstad	7,4
Svenljunga	1,7
Tanum	0,4
Tibro	3,5
Tidaholm	0,4
Tjörn	0,6
Tranemo	0,7
Trollhättan	0,9
Töreboda	-1,7
Uddevalla	0,2
Ulricehamn	3,5
Vara	1,4
Varberg	2,9
Värgårda	0,0
Vänersborg	1,3
Åmål	0,1
Öckerö	0,5
Medel	1,4

Resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/ verksamhetens kostnader tre senaste åren (%)	
Ale	2,9
Alingsås	2,6
Bengtstors	-0,6
Bollebygd	3,6
Borås	2,6
Dals-Ed	0,3
Essunga	1,2
Falkenberg	1,8
Falköping	2,3
Färgelanda	0,1
Grästorp	2,5
Gullspång	-0,7
Göteborg	4,6
Götene	1,9
Halmstad	2,9
Herrljunga	1,5
Hjo	1,8
Hylte	0,1
Härryda	2,4
Karlsborg	2,9
Kungsbacka	2,4
Kungälv	1,8
Laholm	1,4
Lerum	1,5
Lidköping	2,0
Lilla Edet	0,7
Lysekil	1,4
Mariestad	1,1
Mark	2,4
Mellerud	1,7
Munkedal	3,9
Mölnadal	3,6
Orust	3,5
Partille	4,5
Skara	0,5
Skövde	2,0
Sotenäs	1,3
Stenungssund	3,1
Strömstad	4,6
Svenljunga	1,7
Tanum	1,0
Tibro	3,2
Tidaholm	1,4
Tjörn	1,2
Tranemo	1,3
Trollhättan	0,9
Töreboda	0,2
Uddevalla	1,2
Ulricehamn	3,6
Vara	0,8
Varberg	2,4
Värgårda	1,9
Vänersborg	1,4
Åmål	0,7
Öckerö	0,2
Medel	1,9

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna (%)	
Ale	66
Alingsås	95
Bengtsfors	35
Bollebygd	101
Borås	59
Dals-Ed	9
Essunga	88
Falkenberg	33
Falköping	33
Färgelanda	-17
Grästorps	72
Gullspång	-14
Göteborg	54
Götene	52
Halmstad	53
Herrljunga	61
Hjo	93
Hylte	69
Härryda	96
Karlsborg	138
Kungsbacka	43
Kungälv	74
Laholm	35
Lerum	47
Lidköping	48
Lilla Edet	6
Lysekil	86
Mariestad	55
Mark	38
Mellerud	22
Munkedal	112
Mölnadal	96
Orust	77
Partille	146
Skara	33
Skövde	64
Sotenäs	112
Stenungssund	59
Strömstad	68
Svenljunga	51
Tanum	29
Tibro	39
Tidaholm	25
Tjörn	65
Tranemo	58
Trollhättan	70
Töreboda	11
Uddevalla	23
Ulricehamn	87
Vara	35
Varberg	53
Vårgårda	17
Vänersborg	53
Åmål	71
Öckerö	52
Medel	57

Investeringar/verksamhetens nettokostnader (%)	
Ale	17
Alingsås	6
Bengtsfors	4
Bollebygd	5
Borås	10
Dals-Ed	13
Essunga	5
Falkenberg	14
Falköping	23
Färgelanda	5
Grästorps	11
Gullspång	8
Göteborg	19
Götene	10
Halmstad	22
Herrljunga	8
Hjo	6
Hylte	7
Härryda	11
Karlsborg	4
Kungsbacka	22
Kungälv	14
Laholm	12
Lerum	14
Lidköping	17
Lilla Edet	4
Lysekil	5
Mariestad	11
Mark	16
Mellerud	22
Munkedal	7
Mölnadal	15
Orust	11
Partille	5
Skara	12
Skövde	21
Sotenäs	6
Stenungssund	15
Strömstad	24
Svenljunga	8
Tanum	27
Tibro	20
Tidaholm	19
Tjörn	8
Tranemo	12
Trollhättan	4
Töreboda	13
Uddevalla	15
Ulricehamn	11
Vara	18
Varberg	17
Vårgårda	22
Vänersborg	10
Åmål	3
Öckerö	7
Medel	12,3

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser (%)	
Ale	24
Alingsås	15
Bengtsfors	12
Bollebygd	25
Borås	22
Dals-Ed	16
Essunga	28
Falkenberg	19
Falköping	15
Färgelanda	-7
Grästorp	13
Gullspång	-20
Göteborg	17
Götene	27
Halmstad	64
Herrljunga	41
Hjo	23
Hylte	3
Härryda	31
Karlsborg	25
Kungsbacka	27
Kungälv	11
Laholm	31
Lerum	21
Lidköping	39
Lilla Edet	-21
Lysekil	-4
Mariestad	-1
Mark	45
Mellerud	14
Munkedal	16
Mölnadal	46
Orust	1
Partille	39
Skara	15
Skövde	27
Sotenäs	38
Stenungssund	16
Strömstad	30
Svenljunga	25
Tanum	14
Tibro	37
Tidaholm	39
Tjörn	10
Tranemo	25
Trollhättan	26
Töreboda	22
Uddevalla	12
Ulricehamn	42
Vara	24
Varberg	24
Vårgårda	13
Vänersborg	19
Åmål	-1
Öckerö	13
Medel	20,5

Kassalikviditet (%)	
Ale	67
Alingsås	512
Bengtsfors	66
Bollebygd	107
Borås	39
Dals-Ed	61
Essunga	78
Falkenberg	42
Falköping	41
Färgelanda	40
Grästorp	104
Gullspång	38
Göteborg	59
Götene	83
Halmstad	168
Herrljunga	66
Hjo	39
Hylte	59
Härryda	71
Karlsborg	112
Kungsbacka	57
Kungälv	54
Laholm	84
Lerum	69
Lidköping	843
Lilla Edet	50
Lysekil	72
Mariestad	52
Mark	133
Mellerud	87
Munkedal	105
Mölnadal	96
Orust	82
Partille	125
Skara	81
Skövde	292
Sotenäs	125
Stenungssund	57
Strömstad	73
Svenljunga	67
Tanum	73
Tibro	201
Tidaholm	67
Tjörn	126
Tranemo	71
Trollhättan	117
Töreboda	25
Uddevalla	31
Ulricehamn	68
Vara	47
Varberg	32
Vårgårda	47
Vänersborg	60
Åmål	95
Öckerö	105
Medel	102,2

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Finansiella nettotilgångar (%)	
Ale	-23
Alingsås	25
Bengtsfors	-36
Bollebygd	-24
Borås	-2
Dals-Ed	-37
Essunga	-4
Falkenberg	-33
Falköping	-50
Färgelanda	-53
Grästorps	-28
Gullspång	-27
Göteborg	-36
Götene	-3
Halmstad	13
Herrljunga	14
Hjo	-28
Hylte	-34
Härryda	-33
Karlsborg	0
Kungsbacka	-46
Kungälv	-93
Laholm	15
Lerum	-38
Lidköping	35
Lilla Edet	-32
Lysekil	-9
Mariestad	-51
Mark	4
Mellerud	-38
Munkedal	-8
Mölndal	-3
Orust	-68
Partille	12
Skara	-19
Skövde	-68
Sotenäs	-5
Stenungssund	-38
Strömstad	-37
Svenljunga	-5
Tanum	-78
Tibro	9
Tidaholm	-20
Tjörn	-37
Tranemo	-39
Trollhättan	28
Töreboda	-14
Uddevalla	-17
Ulricehamn	16
Vara	-24
Varberg	-23
Vårgårda	-40
Vänersborg	-25
Åmål	-1
Öckerö	-5
Medel	-21,1

Skattesats (kr)	
Ale	21,87
Alingsås	21,36
Bengtsfors	22,92
Bollebygd	21,59
Borås	21,31
Dals-Ed	23,21
Essunga	21,57
Falkenberg	21,10
Falköping	21,60
Färgelanda	22,26
Grästorps	21,57
Gullspång	22,49
Göteborg	21,12
Götene	22,12
Halmstad	20,98
Herrljunga	21,94
Hjo	21,57
Hylte	21,45
Härryda	20,62
Karlsborg	21,32
Kungsbacka	21,33
Kungälv	21,44
Laholm	20,58
Lerum	20,65
Lidköping	21,26
Lilla Edet	22,37
Lysekil	22,46
Mariestad	21,26
Mark	21,21
Mellerud	22,60
Munkedal	23,63
Mölndal	20,26
Orust	23,36
Partille	19,96
Skara	21,10
Skövde	20,86
Sotenäs	21,99
Stenungssund	21,64
Strömstad	21,91
Svenljunga	22,35
Tanum	21,56
Tibro	21,21
Tidaholm	22,07
Tjörn	21,71
Tranemo	21,50
Trollhättan	21,56
Töreboda	21,22
Uddevalla	22,16
Ulricehamn	21,05
Vara	21,77
Varberg	20,33
Vårgårda	21,21
Vänersborg	22,21
Åmål	22,46
Öckerö	21,21
Medel	21,63

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	20
Alingsås	0
Bengtsfors	29
Bollebygd	41
Borås	7
Dals-Ed	60
Essunga	54
Falkenberg	8
Falköping	28
Färgelanda	39
Grästorp	54
Gullspång	51
Göteborg	14
Götene	68
Halmstad	68
Herrljunga	62
Hjo	33
Hylte	13
Härryda	10
Karlsborg	68
Kungsbacka	58
Kungälv	23
Laholm	79
Lerum	8
Lidköping	3
Lilla Edet	66
Lysekil	98
Mariestad	51
Mark	51
Mellerud	23
Munkedal	46
Mölnadal	97
Orust	39
Partille	119
Skara	11
Skövde	3
Sotenäs	122
Stenungssund	24
Strömstad	141
Svenljunga	66
Tanum	48
Tibro	52
Tidaholm	34
Tjörn	65
Tranemo	32
Trollhättan	190
Töreboda	53
Uddevalla	9
Ulricehamn	6
Vara	0
Varberg	14
Vårgårda	33
Vänersborg	57
Åmål	130
Öckerö	100
Medel	49

Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader i relation till verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	0,8
Alingsås	-1,0
Bengtsfors	-2,9
Bollebygd	1,5
Borås	-1,5
Dals-Ed	-2,5
Essunga	-1,3
Falkenberg	1,7
Falköping	-0,3
Färgelanda	-8,4
Grästorp	1,0
Gullspång	-4,0
Göteborg	0,2
Götene	-2,0
Halmstad	0,1
Herrljunga	0,4
Hjo	-0,5
Hylte	-0,5
Härryda	1,1
Karlsborg	-0,4
Kungsbacka	0,6
Kungälv	-0,2
Laholm	-1,2
Lerum	-0,1
Lidköping	0,6
Lilla Edet	-3,6
Lysekil	-2,7
Mariestad	-0,8
Mark	0,4
Mellerud	-1,2
Munkedal	-2
Mölnadal	1,8
Orust	-0,9
Partille	0
Skara	-0,9
Skövde	0,5
Sotenäs	2,2
Stenungssund	-1,7
Strömstad	1,1
Svenljunga	-0,3
Tanum	-0,9
Tibro	1,1
Tidaholm	-2,9
Tjörn	-2,2
Tranemo	0,2
Trollhättan	-1,2
Töreboda	-2,2
Uddevalla	1,4
Ulricehamn	0,9
Vara	1,2
Varberg	-1,2
Vårgårda	-1,1
Vänersborg	-0,8
Åmål	-0,1
Öckerö	-0,6
Medel	-0,6

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Kommunforskning i Västsverige

är en organisation som bedriver forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting. Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö. KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

**KommunForskning
i Västsverige**